

IZVORUL NUMĂRUL UNU

Buletin anual de informare misionar-pastorală și culturală
al parohiei „Sfântul Ilie“, Slănic Moldova - anul II / 20 iulie 2007

Apare cu binecuvântarea P. S. Eftimie, Episcopul Romanului, sub îndrumarea
duhovnicească a P. S. Dr. Ioachim Băcăuanul, Arhiepiscopul Vicar al Episcopiei Romanului

ÎNVIEREA LUI HRISTOS NU-I REÎNCARNARE, CI INTRARE ÎNTR-O NOUĂ FORMĂ DE EXISTENȚĂ

Cele mai multe religii ale lumii, cum și cele mai mari precepte filozofice sunt fondate pe certitudinea unei viziuni a omului. Credința creștină este singura din lume care își trage seva dintr-un eveniment al istoriei, consemnat de ea: Învierea Mântuitorului Iisus Hristos – cel mai mare «fenomen» din univers de după crearea lumii văzute și nevăzute. Evenimentul a devenit firul de aur al speranței creștine care a legat, prin credință, viața omului de viața lui Hristos. Învierea este încoronarea istoriei și confirmarea că mântuirea obiectivă și subiectivă a omului nu este utopie, ci realitate indubitabilă. Evenimentul, văzut ca victorie decisivă asupra morții și negativului, aduce omului din această lume un elan decisiv

în angajamentul său de a-și orienta viața către eternitate, având ca model Învierea lui Hristos. Sfântul Apostol Pavel consideră acest eveniment piatra unghiulară a misterului lui Hristos și criteriul absolut al veridicității Evangheliei propovăduite de el (cf. I Corinteni 15, 15-16). Astfel, Învierea devine adevărul culminant al credinței noastre în Iisus Hristos, adevăr crezut și trăit de generații după generații de aproape două milenii.

Prin urmare, Învierea nu este numai o reînnoire la aceasta viață terestră a
(continuare în p. 3)

† **Dr. IOACHIM BĂCĂUANUL**
Arhiepiscopul vicar
al Episcopiei Romanului

Mult poate rugăciunea stăruitoare a dreptului

Izvorul numărul unu al minunilor Sfântului Ilie Tesviteanul a fost, fără îndoială, rugăciunea sa stăruitoare.

Dacă luăm aminte la textul *Apostolului* care se citește la Sfânta Liturghie din sărbătoarea Sfântului Ilie Tesviteanul (Iacov 5, 10-20), observăm că rugăciunea predomină, de opt ori repetându-se acest cuvânt în cuprinsul lui. Se cuvenea aceasta căci om al rugăciunii a fost și Sfântul prooroc Ilie întru pomenirea căruia se citește acest *Apostol*. N-au tremurat de groaza morții cei 850 de prooroci

ai lui Baal și ai Așerei când Dumnezeu a răspuns cu foc, pe vârful Carmelului, rugăciunii lui Ilie? (III Rg cap. 18) Dar om al rugăciunii a fost și Sfântul Iacov, scriitorul epistolei, care era și episcop al Ierusalimului. Crescut pe treptele sinagogii și-n adierea fumului cădelnițelor de aur de la ceasurile rugăciunilor zilnice, Sfântul Iacov n-avea cum să nu-și

(continuare în p. 4)

Preot Petru RONCEA

editorial

Izvor și izvoare

Anul trecut, prezentându-mă la tipografie cu forma digitală a buletinului de informare misionar-pastorală al Parohiei „Sf. Ilie“, „Izvorul numărul unu“ – primul număr sau numărul pilot – am fost întrebat dacă nr. 2 se va numi „Izvorul numărul doi“! Eram atât de entuziasmat de foaia care urma să apară, încât abia atunci au încolțit în mintea mea gânduri legate de un posibil număr următor. Va exista un nr. 2? Dacă va exista, cine va sponsoriza acest număr? Cine va scrie pentru numărul următor?

În luna decembrie, deci în mai puțin de jumătate de an, comparativ cu perioada de doi ani cât a durat pregătirea primului număr, aveam răspuns la toate întrebările mele. Știam că vom avea cu siguranță nr. 2. Știam că va fi sponsorizat de Dl. Primar Andrei Șerban și după cum vedeți are mai multe pagini ca nr. 1, ceea ce înseamnă că am avut mai mulți colaboratori. Multe articole au rămas, din lipsă de spațiu, pentru un număr viitor.

Ce avem în plus la numărul acesta este „forma bizantină“ a buletinului, ca imagine a

(continuare în p. 2)

Preot Cătălin ILIE

Parohia „Sfântul Ilie“ mulțumește
Domnului Andrei Șerban,
Primarul stațiunii Slănic Moldova,
pentru sponsorizarea
acestui număr al buletinului
„Izvorul numărul unu“.

Izvor și izvoare

(urmare din p. 1)

conlucrării conducerii bisericești, în cazul nostru a P. S. Arhiepiscopului Dr. Ioachim Băcăuanul, care apreciază și binecuvântează foaia, și conducerea locală, respectiv Dl. Primar Andrei Șerban, care sponsorizează foaia. Rezultatul? O sensibilitate mai mare a Dl. Primar pentru nevoile duhovnicești ale credincioșilor din Slănic, între care cea de competență este nevoia de hrană duhovnicească oferită și prin intermediul acestui buletin. Pentru Parohie, o implicare mai mare în cunoașterea problemelor sociale ale locuitorilor din Slănic, în primul rând prin popularizarea realizărilor și planurilor de viitor ale Primăriei.

În luna mai, a. c., o parte a corpului redacțional a primit din partea Agenției Geografice Tur din Brașov, prin domnișoara Iulia Pleșu, invitația de a însoți un grup de pelerini în Grecia. Maica Domnului, căreia ne-am închinat atingându-i Brâul la Mănăstirea Katoxenia, Sf. Ioan Rusul, Sf. Nectarie, Sf. Andrei, Sf. Dimitrie Izvorătorul de Mir, Sf. Vasile cel Nou, Sf. Grigore Palama au lăsat în sufletul nostru, fiecare, câte o picătură din harul personalizat prin jertfa lor. Maica Domnului ne-a învățat să ne lucrăm singuri brâul înfrânării și al rugăciunii. Sf. Ioan Rusul ne-a învățat cum putem trimite „pila” Europei, totodată păstrându-ne sfințenia Ortodoxiei. Sf. Nectarie ne-a învățat ce este smerenia de a te pedepsi pentru greșelile altora. El locuia în seminar și atunci când unii dintre elevi făceau ceva neorânduiești, nu-i pedepsea pe ei, ci se pedepsea pe sine însuși. Sf. Andrei ne-a vorbit în limba pe care a învățat-o în Dobrogea acum 2000 de ani. Sf. Dimitrie ne-a arătat în slujba căruia Împăratul trebuie să rămânem, chiar dacă vremelnic, avem înfipte câteva sulite tăioase în coastă. Sf. Grigore Palama, sărutându-i sfintele moaște, ne-a povestit ce a făcut Dumnezeu în prima zi a creației. „Dacă însetează cineva, să vină la Mine și să bea. Cel ce crede în Mine, precum a zis Scriptura: râuri de apă vie vor curge din pânțele lui” (Ioan 7, 37-38), spune Evanghelia în ziua Cincizecimii. Noi am văzut cum curge această apă la sfinții din Grecia și am căutat să adăugăm izvorului nostru de acasă.

Astfel, putem spune că Izvorul harului din Slănic, zidit pe jertfelnicul Sfântului Ilie, nu a secat și nu va seca niciodată. Toate eforturile Parohiei și ale Primăriei, dorim să fie pietre puse la baza „Izvorului” care nu se vede în lumea aceasta, dar care face să curgă toate bunătățile în Slănic Moldova, inclusiv apa din izvoarele minerale și foile „Izvorului numărul unu”.

Ca o binecuvântare a lui Dumnezeu pentru neamul nostru, în anul 1801, la pomenirea Sfântului Ilie, s-a aflat primul izvor de apă minerală în zona Slănicului. Apoi s-au descoperit și alte izvoare sărate, îngăduite de Dumnezeu nu numai pentru sănătatea trupului dar și a sufletului, căci cei vindecați de boli trupești trebuie să vadă în această binefacere pe Binefăcătorul, Izvorul Vieții și al Morții. Cei care pomesc spre izvoarele tămăduitoare ale Slănicului, pornesc cu gândul unei schimbări, al unei înnoiri, din haina veche, bolnavă, a trupului într-una nouă, albă și neîntinată ca haina botuzului. Astfel, timpul schimbării petrecut în stațiune lucrează în sufletele celor sosiți aici noi izvoare de har, izvoare care le trezesc setea de comuniune cu Hristos cel Răstignit și Înviat din coasta căruia a izvorât viața noastră.

Setea de Dumnezeu îi determină pe oamenii veniți aici să pășească pragul sfintei biserici, ocrotită de Sfântul Ilie și Cuviosul Axente. Dacă Slănicul a fost numit de mult „Perla a Moldovei”, putem pe bună dreptate să numim biserica din centrul stațiunii „Perla a Slănicului”. Cum perla stă în mijlocul scoicii și este lucrul cel mai de valoare al acesteia, la fel biserica stă în mijlocul Slănicului și a dealurilor care îl înconjoară și este cu

adevărat locul unde cerul coboară pe pământ, adică cel mai de valoare loc al Slănicului. Biserica noastră este o biserică misionară, care vorbește oamenilor de pretutindeni despre Tainele lui Dumnezeu și le vorbește din prima clipă, în primul rând prin prezența ei impunătoare ca o aleasă mireasă a lui Hristos, invitându-i prin misterioasa-i frumusețe să intre și să se adape din izvorul **Apei celei vii**. Puterea tămăduitoare a lui Hristos îi transformă

pe cei care îi trec pragul și îi face să uite de neodihnă, de neliniște, îndreptându-le privirile spre tărâmul făgăduinței din sufletele lor, de multe ori atât de îngropat în păcate.

Răsfoind paginile Cărții de aur a bisericii din Slănic ne dăm seama câte suflete ies luminate din Casa lui Dumnezeu.

lată ce mărturisea un astfel de călător: „Intrând în această biserică, am devenit un om mai bun. Ieșind din ea, mi s-a luminat mintea. Aș vrea ca toți cei care trec pragul bisericii din Slănic Moldova să simtă emoția și apoi bucuria pe care am simțit-o eu. Astfel am avea o societate mult mai bună. Numai să ne amintim de Dumnezeu...” (T. S. 1999)

Preot Mircea ILIE

DIN ÎNȚELEPCIUNEA SFINȚILOR PĂRINȚI

Nevoitorul trebuie să învețe din viețuirea marelui Ilie să-și vadă pururea ca într-o oglindă viața lui.

Atanasie cel Mare, Vita Ant. 7

Primul dintre noi este Ilie, Elisei este comoara noastră, iar călăuzele noastre sunt ucenicii proorocilor, care au locuit câmpul și pustia.

Ieronim, Ep. 58, 5

ÎNVIEREA LUI HRISTOS NU-I REÎNCARNARE...

(urmare din p. 1)

lui Hristos, presupunând o a doua moarte obligatorie, asemeni fiului văduvei din Nain, fiicei lui Iair sau lui Lazăr din Betania (aceștia au mai murit o dată). Învierea nu este nemurirea sufletului, cum au descris-o gnosticii primelor veacuri creștine (în cazul acesta ar fi fost o „semi-înviere“, cum contravenea Tertulian în *De resurrectione*, 2). Învierea nu este nici reîncarnare (*samsara*), ca în concepția religiilor asiatice unde se vorbește de renașterea sau recăderea omului într-o nouă existență terestră. Învierea este intrarea în viața fără de sfârșit a trupului lui Hristos și deci, a umanității în integritatea ei. *Învierea este un eveniment transcendent dar real.* Așa a fost considerat încă din primele clipe ale întâlnirii Celui Înviat cu umanitatea încă coruptibilă: „Cu adevărat Domnul a înviat și S-a arătat lui Petru“ (Luca 24, 34). Aici este vorba despre o realitate istorică. Dar faptul că evenimentul este consemnat de istorie ca o trecere prin moarte a umanității lui Hristos la viața divină trinitară, denotă că Învierea rămâne un fapt transcendent și metafizic. Hristos continuă în același timp să mențină o legătură strânsă cu istoria (a se vedea mormântul gol, multiplele arătări după scularea din morți etc.), iar Învierea Sa constituie o întâlnire tainică și permanentă între transcendența lui Dumnezeu și imanența omului, între eternitate și timp.

Învierea a conferit omului statutul de „ființă pentru înviere“ (Heidegger), iar evenimentul acesta ne privește pe toți, pentru că toți putem fi beneficiarii lui.

Însă ce păcat că statutul acesta nu și-l mai împropriază omul modern, care a înțeles reduționist noțiunea de înviere, minimalizând evenimentul la tradiție populară. El uită, în pragmatismul său, că fără Hristos înviat riscă să-și piardă orientarea în istorie și asemănarea cu Dumnezeu. Hristos nu se va recunoaște în cel ce nu-și structurează identitatea

spirituală în viața aceasta. Ori, Hristos înviat nu este un Dumnezeu abstract, ci personal, care nu a fost doar o prezență reală a trecutului, ci prin înviere a devenit meta-istorie. În virtutea dumnezeirii Lui, El se poate revela oriunde și oricând, dăruind umanității dinamismul și entuziasmul unei vieți trăite plenar, care are la bază o certitudine de nezdruccinat, o orientare clar conturată și o finalitate mult așteptată.

După Înviere, Hristos a avut inițiativa de a se întâlni cu umanitatea, iar de atunci această inițiativă aparține omului. Însă marea dezamăgire a lui Hristos Cel Înviat este că modernitatea încetează să se mai entuziasmeze de cele mai însemnate daruri pe care El le oferă istoriei, dintre care cel suprem este învierea și viața veșnică. Omul modern este preocupat de idealuri efemere, de o tot mai confortabilă instalare în istorie, care pe lângă măreția și grandoarea celor propuse de Dumnezeu în transcendent, par niște castele de nisip construite dintr-un orgoliu egoist de un copil capricios. Doar conjugând realitatea pragmatică a istoriei cu transcendentul infinit al lui Dumnezeu, omul mileniului al treilea va regăsi dimensiunea spirituală a vieții, acceptând pe Hristos ca „Fiu al lui Dumnezeu Întrupat“, ca Domn al istoriei, ca Adevăr revelat, Cale de urmat și Viață de împlinit.

Aceste câteva gânduri despre evenimentul Învierii Domnului, așezate în numărul inaugural al publicației **Izvorul numărul unu** al comunității noastre de la Slănic Moldova, se doresc a fi și semnul aprecierii și al binecuvântării noastre pentru frumoasa inițiativă.

Mulțumindu-vă tuturor pentru efortul pe care-l faceți în promovarea valorilor spirituale și culturale ale binecuvântatului nostru popor, rog pe Hristos Înviat să vă dăruiască multă sănătate, succes, pace și liniște, iar **Izvorul numărul unu** să nu sece niciodată.

Slănicul 1819

Muritor, ce vii aicea viața să-ți mai prelungești,
Ia sama că-n toate celea periciunea ta găsești:
Munți se pornesc, stînci se sfarmă, isvoare și curg și seacă,
Copaciul crește și cade, păreele petre-'neacă,
Mușchiul ce'l calci cu piciorul, este iarba din vechime,
Strălucitor putregaiul, au fost copac cu mărime!
Cărări vezi pe petre roase? Urme de om însemnează;
Pășești pământ ars de focuri? La vatra ta cugetează.
Lumea stă pe o schimbare: toate trec... și mor și per;
Dar și moartea este viață pentru cei care o cer!

СЛЪНИКЪЛ. 1819, Явг. 3.

Мъритор, че вѣи аичеа вѣаца сѣ'цѣ маѣ прѣахнѣштѣ,
Іа сама кѣ'н тоате чѣлеа перѣчѣснѣа та гѣхѣштѣ:
Мѣнцѣ се порнѣск, стѣнцѣ се сѣармѣ, ісвоаре шѣ кѣрг шѣ сѣакѣ,
Копачѣа крѣштѣ шѣ каѣѣ, пѣрѣеле пѣтрѣ-'неакѣ,
Мѣшчѣа чѣ'а калчѣ кѣ пѣчѣорѣа, естѣ ѣларѣа дѣн вѣкѣме,
Стрѣлѣчѣтор пѣтрѣгаѣа, аѣ форт копак кѣ мѣрѣме!
Кѣрѣрѣ вѣзѣ пѣ пѣтрѣ роасѣ? Срѣме дѣ ом ѣнѣмнѣаѣ;
Гѣхѣштѣ пѣмѣнт арѣ дѣ фокѣрѣ? аа ватрѣа та кѣштѣаѣѣ.
Лѣмеа стѣ пѣ о скѣмѣларѣ: тоате трѣк... шѣ мор шѣ пер;
Дар шѣ моартеа естѣ вѣацѣ пѣнтрѣс чѣѣ карѣ о чер!

(Carte de citire, Editura Librăriei Isr. Kuppermann, Iași, 1893, p. 341)

Mult poate rugăciunea stăruitoare a dreptului

(urmăre din p. 1)

pecetluiască scrierea cu folosul rugăciunii care făcea parte din constituția ființei sale spirituale.

Luând aminte la cuprinsul textului *Apostolului* sărbătorii Sfântului Ilie Tesviteanul, observăm înclinația Sfântului Iacov de a îndrepta privirea evreilor spre strămoșii lor credincioși, întocmai cum Sfântul Pavel avea să le readucă aminte evreilor aceeași poruncă (Evr 13, 7), adăugând, printre rânduri, la lista celor de care ei trebuia să-și aducă aminte și numele celui de curând martirizat, primul episcop al Ierusalimului.

În textul citat la *Apostol*, Sfântul Iacov aduce în atenție două nume: Iov și Ilie. Pe primul îl amintește ca model pentru răbdarea suferinței, textul urmând îndemnul ca cei bolnavi să se adreseze preoților Bisericii pentru rugăciune și ungere cu untdelemn. Este aici cum nu se poate mai limpede un temel pentru Taina Sfântului Maslu, de altfel de la versetul 10 la 16 acest text îl auzim la citirea primului *Apostol* din cei șapte de la slujba acestei Taine în care nu numai ridicarea bolnavului din boală se urmărește, ci și iertarea păcatelor, dobândind astfel o putere nouă din puterea lui Hristos cel Înviat. Tocmai de aceea ungerea aceasta devine o Sfântă Taină. Apoi, versetul 16: „Mărturișiți-vă deci unul altuia păcatele și vă rugați unul pentru altul, ca să vă vindecați, că mult poate rugăciunea stăruitoare a dreptului” face o punte de legătură între cele două nume, Iov și Ilie. Starea de boală se vindecă prin spovedanie și rugăciune unii pentru alții. Îndemnul de a destăinui cuiva păcatele este temel pentru Taina Mărturisirii. Apoi credincioșii și preoții sunt datori să se roage unii pentru alții, dar, atenție, mult poate rugăciunea stăruitoare a dreptului. Ce înseamnă asta decât că nu orice rugăciune este adevărată, ci că dreptul se apropie mai mult de puterea adevăratei rugăciuni. Și ca să întărească ceea ce a spus, Sfântul Iacov vine cu exemplul arhicunoscut evreilor, acela al Sfântului Ilie Tesviteanul.

O, ce mare a fost dreptul acesta! În conștiința evreilor era așteptat să vină înaintea lui Mesia. Sfântul Ioan Botezătorul era considerat a fi Ilie (In 1, 21). Mai târziu, aceeași conștiință a poporului îl propunea pe Însuși Hristos a fi Ilie (Mt 16, 14). Dar în evlavia creștinilor el apare ca mijlocitor pe lângă Iisus Hristos. Pe Sfântul Ilie creștinii îl înțeleg doar în lumina lui Hristos pe Care profetul îl anunță, îl contemplă pe Tabor și îl va preceda ca Înainte-mergător la cea de-a Doua Venire a Sa. Troparul arhicunoscut din 20 iulie, ziua prăznirii sale, exprimă toate acestea, de la viața îngerească, rolul său de profet, dăruitor de har lui Elisei, vindecător și mijlocitor și până la neconținută atenționare a umanității asupra iminentei revenirii

a lui Hristos: „Cel ce a fost înger în trup, temelul Proorocilor, al doilea Înainte-mergător al venirii lui Hristos, Ilie preamăritul, care a trimis de sus lui Elisei harul, bolile alungă și pe cei leproși îi curățește; pentru aceasta și celor ce-l cinstesc pe el le izvorăște tămăduiri”.

Viața Sfântului Ilie este interesantă tocmai pentru că el a fost un om ca fiecare dintre oameni. Și deși avea slăbiciuni ca noi, totuși, folosindu-se de rugăciune, s-a făcut izvor de minuni. Se

spune că tot timpul Sfântul Ilie era în rugăciune. Când nu trebuia să-l mustre pe Ahab, atunci îl implora pe Dumnezeu să apere poporul Său. Când a dorit seceta, aceasta a venit în urma rugăciunii. Sfântul Iacov amintește minunea stăpânirii asupra norilor, accentuând asupra rugăciunii făcută de un drept ca și Ilie, care a putut atât de mult că a oprit ploaia și iarăși a dăruit-o pământului. Apoi, când a trebuit să smulgă din ghearele morții pe feciorul unic al sareptencei, cu rugăciunea l-a smuls. Când trebuia să hrănească familia văduvei din Sarepta, rugăciunea lui s-a făcut izvor de untdelemn și vas plin de făină. Când trebuia mistuită jertfa de pe Carmel, rugăciunea lui a pogorât foc din cer, o dată peste jertfă și de două ori peste preoții cei necredincioși (III Rg cap. 17 și urm.). Izvorul numărul unu al minunilor profetului Ilie a fost, fără îndoială, rugăciunea.

Cu adevărat, mult poate rugăciunea stăruitoare a dreptului! Ce ne învață deci textul *Apostolului* decât că, atunci când focul patimilor arde sufletul nostru și ploaia răcoritoare a harului întârzie să coboare peste pământul însetat al unei inimi atinse de dor celest, trebuie să ne îndreptăm privirile rugătoare la profetul ploilor, Ilie Tesviteanul, știind prea bine cât de mult poate rugăciunea

stăruitoare a acestui drept care, mai ales în slava luminii taborice, stă atât de aproape de Hristos.

Dar rugăciunea stăruitoare, potrivit aprecierii Sfântului Iacov cu privire la credința lucrătoare prin fapte, am putea-o înțelege și ca rugăciune lucrătoare prin fapte. Și asta din două direcții. Întâi, din partea dreptului care se roagă nu doar cu buzele, ci adăugând rugăciunii și împlinirea poruncilor, astfel încât mijlocirea sa înseamnă că-i stăruitoare nu prin mulțimea cuvintelor, ci prin consistența ei datorată umplerii de virtuți. A doua, din partea celui ce are nevoie de rugăciunea celui drept. Acesta întărește rugăciunea dreptului prin osteneala lui de a-și îndrepta viața prin fapte bune. Sfântul Maxim Mărturisitorul face lumină mare aici când zice: „Mult poate rugăciunea dreptului când e lucrătoare, fie prin dreptul care o face, fie prin cel ce o roagă prin drept s-o facă. Când e lucrătoare prin dreptul care o face, îi dă lui îndrăzneală către Cel ce poate să îplinească cererile dreptilor; iar când e lucrătoare prin cel ce o roagă prin drept s-o facă, îl echilibrează pe el de ticăloșia de mai înainte, schimbându-i dispoziția spre virtute”¹. Și el ne pune înaintea doar două exemple din Vechiul Testament ca să vedem că atunci când cerem dreptului să se roage pentru noi, când cerem Bisericii să înalțe o rugăciune la cer pentru noi, dacă nu participăm și noi la evlavia dreptului nu-i ascultă Dumnezeu rugăciunea, oricât de stăruitoare ar fi ea. Dumnezeu oprește pe Samuel de la plânsul de prisos pentru Saul, pentru că nu avea în ajutorul plânsului său îndreptarea convenită a lui Saul: „Până când te vei tângui tu pentru Saul, pe care l-am lepădat ca să nu mai fie rege peste Israel?” (I Rg 16, 1) Altădată este oprit și Ieremia de la rugăciunea lui zadarnică: „Tu însă nu te ruga pentru acest popor și nu înălța rugăciune și cerere pentru dânșii, nici nu mijloci înaintea Mea, că nu te voi asculta. Nu vezi tu ce fac ei prin cetățile lui Iuda și pe ulițele Ierusalimului?” (Ier 7, 16-17) De aceea zice, pe bună dreptate, Sfântul Maxim că „cel ce are trebuință de rugăciunea dreptului trebuie să nu o lase nelucrătoare și inertă, dacă urăște cu adevărat cele rele, ci să o facă lucrătoare și tare, într-aripând-o prin propriile sale virtuți și în stare să ajungă la Cel ce poate să dea iertare pentru greșeli”². O, câte mai avem de învățat de la Părinții Bisericii!

¹ Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Răspunsuri către Talasie*, Filocalia III, Ed. Harisma, București, 1993, p. 307;

² Ibidem.

INVITAȚIE LA ÎNVEȘNICIRE

Sunt multe taine în sufletul unui copil aflat în lunga călătorie a cunoașterii, însă aceste taine sunt cu atât mai profunde cu cât ele sunt trăite în Altarul unei biserici ortodoxe. O astfel de taină trăiam și noi, copiii aflați în Sfântul Altar, la momentul când preoții din Slănic se îndreptau spre o placă mare de marmură neagră și pomeneau: Axente – ctitorul, Maria – ctitora, cu fiul lor Nicolae. Mai târziu am aflat ce făcuseră acești oameni, de erau permanent pomeniți: s-au hotărât să ridice locaș Domnului, lucru pe care l-au împlinit așa cum se obișnuia odinioară – biserică monumentală de piatră, pictură, chiar și casă parohială (actuala clădire a Primăriei), într-un cuvânt, ca pentru Domnul. Într-un dialog cu un cărturar care dorea să-L urmeze „oriunde”, Hristos îi răspunde că „vulpile au viziuni și păsările cerului cuiburi; Fiul Omului însă nu are unde să-și plece capul.” (Matei, 8, 20). Dar într-o biserică sălășluiește permanent Hristos în Sfântul Chivot, încât înțelegem sfântul locaș ca un loc unde Fiul Omului „se smerește pe Sine, chip de rob luând”, pentru ca pe oameni să-i înalțe la demnitatea dumnezeiască.

Gândind numai la acest aspect, realizăm câtă plată are un creștin care își înveșnicește avutul său zidind o biserică. Apoi, câți oameni vin la credință prin auzirea Evangheliei sau a rugăciunii, se spovedesc, se împărtășesc în biserică sau se însemnează cu Sfânta Cruce, mărturisind Treimea: Tatăl, Fiul și Sfântul Duh. Oare nu și acest simplu gând la Cruce folosește și ctitorului care a marcat prezența lui Dumnezeu prin ctitoria sa? Nu știu ce viață vor fi avut acești oameni, ctitori ai bisericii din Slănic, dar știu sigur că atâtea rugăciuni, pomenirile la Sfânta Liturghie, atâția oameni întorși de la gândul păcătoșilor spre Dumnezeu, toate acestea, nu se poate să nu picure în sufletele lor bucurie și binecuvântare veșnică.

Așa s-a întâmplat și în satul Cerdac, unde comunitatea fiind sărăcită de război și biserica veche distrusă de bombardamentele primului război mondial, o creștină evlavioasă, pe nume Eufrosina

Ștefănescu din București, a vrut să se înveșnicească prin ctitorirea unei biserici noi de lemn. Era perioada anilor 1930-1933, după mai mult de 15 ani în care oamenii căutau Sf. Liturghie la Mănăstirea Măgura sau ascultau Cuvântul Evangheliei în aer liber, lângă vechea lor clopotniță, singura care a supraviețuit războiului. Îi rămăsese la inimă se pare, doamnei Eufrosina, pilda Mântuitorului cu sfetnicul împărătesc care era gata să-și piardă funcția (care în tâlcuire, este de fapt viața lui, împăratul fiind Dumnezeu) și care a început să-și împartă avutul, pentru ca atunci când nu va mai avea putere să se bucure de cinstea oamenilor. Asemenea a făcut și Eufrosina CTITORA:

În stânga părintelui, ctitora Eufrosina Ștefănescu

împărtășind credincioșilor o biserică din avutul său, a câștigat în schimb rugăciunile oamenilor și răsplata Domnului.

Au trecut de la aceste momente de jertfă generații după generații care s-au întâlnit cu Hristos în această biserică. Dar Domnul Istoriei, Dumnezeu cel viu care lucrează și cere lucrare și jertfă de la fiecare neam și neam, a adus și generației noastre gând de ctitorire și de înveșnicire.

Așa s-a întâmplat în primăvara anului 2005, când o familie evlavioasă din sat, aflând de inițiativa preoților de a ridica nou locaș de închinare, au donat cu toată dragostea locul moșilor și strămoșilor lor spre a fi loc de Sfânt Altar în satul Cerdac. Exemplul lor a fost urmat și de Primăria orașului, care a cedat încă o bucată de teren alăturat, parohiei. Acum proiectul

noii biserici este gata, dar rămâne de văzut cât din duhul lui Ștefan cel Mare și a marilor ctitori de neam și biserică a mai rămas în sufletul acestor locuri. „Ceea ce am făcut, nu am făcut de sila cuiva, ci ca să am și eu un loc și un nume în creștinătate” – spunea Marele Voievod Mihai Viteazul, ctitorul atâtor biserici.

Pentru orice lucru există și contestatari, care vor spune probabil că nu este momentul potrivit, că sunt vremuri grele, nu ca altădată... Dar să cugetăm la „bogăția” pe care o avem raportată la străbunii noștri, care cărau cu boii o mână de pământ spre a zidi pe el Altare.

Numai dacă privim cu sinceritate în sufletele noastre vom descoperi bogăția lui Dumnezeu, care a dat atâtea daruri și haruri unei generații ca a noastră, lipsită de războaie, de foamete, de molime, etc. Însă de multe ori umblând să agonisim lucruri care ni se par de preț, pierdem ceea ce cu adevărat are preț: „Căci ce-i folosește omului să câștige lumea întregă, dacă-și pierde sufletul. Sau ce ar putea să de-a omul în schimb pentru sufletul său?” (Matei, 8, 36-37). Răspunsul la această întrebare ni-l sugerează Biserica atunci când ne

spune că există o „bancă” – folosim acest termen modern spre ușoară înțelegere tuturor – capabilă să transfere ceea ce avem material în această lume, răscumpărându-ne astfel sufletul. Ctitorirea unei biserici și darul din darul lui Dumnezeu sunt această „bancă”, în care depunând bunuri pământești ne agonisim o răsplătire veșnică.

Vrem noi oare fraților să folosim această „bancă”? Dorim noi oare să primim pe Hristos în mijlocul nostru, în ceea ce avem noi mai de preț – într-o biserică frumoasă – sau putem să-L întâmpinăm în dărâmături? Are nevoie Domnul de aur, smirnă și tămâie din partea noastră? Cert este că dragostea lui Dumnezeu pentru noi ne obligă la un răspuns pe măsură.

Preot Valentin ILIE

Poveste pentru copilul meu din țara vecină

A fost odată un copil frumos care trăia în Țara Minunată. O țară cu părinți fericiți, bunici, mii de flori și jucării. În această țară copiii creșteau în „burtica mamei”, dar nimeni nu știa cum ajung acolo. Până într-o zi când un copil urât din țara vecină – blestemat fie faptul că cele două țări vorbesc aceeași limbă – i-a spus că în **țara lui** s-a descoperit cum ajung copiii în burtică.

„Tata se va bucura să afle! El întotdeauna m-a îndemnat să învăț cât mai multe!”, gândi copilul cel frumos. Pe dată s-a hotărât să ducă vestea aceasta în lumea lui. Ciudată „minune”: cel care afla, murea pe loc și se năștea în țara vecină. Vestea îi transforma pe oameni în cetățeni ai Țării Urâte în care părinții și bunicii erau mincinoși pentru copii lor, florile erau trecute cu vederea iar jucăriile erau exportate în țara unde copiii nu știau cum ajung în burtica mamei, adică în Țara Minunată.

Copilul cel frumos a început să tremure la gândul că vestea adusă de el îl va omori și pe tatăl său. O va omori sigur și pe mama sa. Își va transforma părinții în oameni urâți și mincinoși care ascund adevărul copiilor. Se temea că tatăl său înainte de a muri îl va bate și apoi se va naște ca un monstru al țării vecine. Își

punea întrebarea dacă Țara Minunată mai este sau nu țara lui. Nu mai știa cui aparține, dar dorea să-și recapete neștiința dinainte. Cu toate că nu-i plăcea starea în care se afla, simțea nevoia să vorbească despre ce îi spusese copilul acela: o boală de care suferă toți cei din Țara Urâtă. A încercat cu mama, știind-o blândă și bună. Așa a aflat că mama lui murise pentru Țara Minunată tot la vârsta pe care o are el acum, de asemenea datorită cuvintelor unui copil urât. Mama i-a spus povestea primilor oameni, Adam și Eva, care au cunoscut și ei binele și răul gustând din lemnul cunoașterii. I-a povestit cum a continuat ea să mângâie florile spunându-le

cât sunt de frumoase, dar ele nu mai vorbeau. Apoi cum alerga la păpuși strigându-le să se joace cu ea cum se jucau înainte... De atunci o mare durere i-a rămas în suflet: durerea cunoașterii înainte de vreme. Ani de zile a trăit cu această durere în suflet.

În ziua când i s-a născut primul copil și pruncul a mai crescut, îl ducea de mână, în fiecare zi, în Țara Minunată. De multe ori Însuși Dumnezeu cobora în casa lor însoțit de Mama Sa, Regina Țării Minunate, care a avut și ea în pânțele dar asemenea copiilor frumoși, n-a căutat niciodată

jucărie. Amândoi erau din Sibiu și au spus că au fost la o Grădiniță unde educatoarea era Agent Secret Conștient al Țării Urâte. Pe ei i-a salvat un tânăr general grec de prin secolul IV: Dimitrie, care avea o icoană în dormitorul lor.

Când a ajuns în dreptul ghișeului, o Doamnă s-a aplecat și l-a întrebat câți ani are. Aflând că are 10, i-a dat trei lucruri: o pensulă, un creion colorat și o carte de povești. „Acestea sunt cele mai puternice arme!” i-a mai spus și a închis ghișeul. Cu lacrimi în ochi și-a amintit că tatăl său are câteva zeci de pensule... Și cât de atent este cu fiecare pensulă...

Da. Și cărțile de povești ale tatei! În treacăt, pe când pleca, a auzit cum vorbea singură Doamna de la ghișeu: „În anii trecuți, oamenii stăteau la coadă până seara și **bătrânii** veneau cu noaptea-n cap...”

Am scris această poveste pentru fiul meu, care are într-adevăr 10 ani. O poveste adevărată, în care dacă veți întâlni și copii mai mici de 10 ani, cum sunt băiețelul și fetița din final, să nu vă mirați: în Sibiu s-a introdus „Educație sexuală” la Grădiniță! Experimental! Știm că sunt mulți părinți care au, asemenea nouă, casa pe granița unde o informație ca cea care l-a schimbat pe fiul meu, este un adevărat atac. Reclame cu femei și bărbați dezbrăcați, ca să mâncăm mai multă ciocolată... cu dragoste. Filme nepotrivite la ore de rugăciune. Vreți să cumpărați un Peugeot? Dacă nu doriți, sigur vă va convinge vizionarea reclamei „Basic Instinct” cu Gărgărel și Gărgărița în rolurile principale! Cum să nu aperi sufletele nevinovate când lumea ireală, fantastică, din mintea omului desfrânat a invadat lumea reală. Țara Minunată? Există cu adevărat! Se numește COPILĂRIE pentru copii și COPILĂRIE A VIETII VEȘNICE pentru oamenii mari!

Preot Cătălin ILIE

să înțeleagă CUM S-a Întrupat Fiul Său: „Puterea celui Preaînalt” și „Fie mie” – zicea ea.

Copilul cel frumos a început să plângă și s-a hotărât să se înroleze în Armata care apără Țara Minunată, pe scurt A.Ț.M. Această armată este cea mai puternică din lume și are soldați cu vârsta cuprinsă între 7 și 100 de ani: copii nevinovați, călugări, bătrâni curați dar și foști cetățeni ai Țării Urâte. Toți cei din țara vecină, care se înrolează în această armată, primesc pe loc cetățenia Țării Minunate.

În aceeași zi s-a dus la Biroul de recrutare unde a găsit la coadă o fetiță de șapte ani și un băiețel de opt ani. Fetița a primit o floare și băiețelul un căluț de

Timpuri de ieri, timpuri de azi

LA HANUL DIN CERDAC OPREAU...

Pornesc de la un caz banal. Într-o discuție cu copiii despre Sfinți (cum ar fi Sf. Filofteia), mă trezesc, împinsă de un imbold sacru, că fac o paralelă între viața copiilor de odinioară și viața copiilor de azi. Astfel, pe un ton lamentabil, aduc în fața ascultătorilor mei de la școală scene dramatice, vieți chinuite de foame, de boli, necazuri, copii orfani, copii săraci, copii munciți la câmp, la pădure, cu oile, vitele sau alte animale, la coasă, la fân, acasă la dereticat sau făcut pâinea pentru cuptor. „Filmulețul” de scurt metraj cu evocări din trecut, se încheie cu încununarea acestor eroi-copii ca sfinți mucenici sau cuvioși.

Dar balonul atât de firav și transparent, în culorile curcubeului, se sparge când vorbele copiilor de azi, ca niște pietre, lovesc în ceea ce abia clădisem: „A fost adevărată povestea?” „Eu nu cred că s-a întâmplat asta!” „Dacă are trupul neputrezit e o fantomă!” „Bărr!... Mi-e frică!”

Și iată-mă neputincioasă în fața atâtor lovituri aruncate la întâmplare în „bieții sfinți”...

Dar nu sunt doar copiii de azi vinovați că se comportă atât de rece și batjocoritor sau chiar trivial. Vinovatul numărul unu e cel mai mare dușman al omenirii: diavolul, care lucrează la acapararea acestor suflete prin diferite mijloace: 1. televizorul cu toate emisiunile lui necontrolate și nepermise. Despre televizor s-au spus multe, despre desenele animate la fel, însă rezultatul este foarte mic – un copil din 50 este salvat de la mutilarea sufletului, a creierului, a sentimentelor. 2. Calculatorul – nu ar fi un pericol decât atunci când copilul e scăpat de sub control: joacă la nesfârșit jocuri (dintre ele unele foarte violente, care instigă la violență) sau conectat la internet, părinții nu-l mai pot urmări, lăsându-se cu urmări grave.

Vinovatul numărul 2 sunt părinții sau bunicii acestor copii. Oare au uitat ei copilăria lor? Unii părinți gândesc că dacă au fost chinuți de copii, atunci să nu-i facă pe copiii lor să sufere ca și ei.

Greșit! Tocmai aceste eforturi ale părinților de a-și face copiii „fericiți”, aduc de fapt nefericirea acestora.

Școala cu cadrele ei nu pot suplini educația pe care copilul nu o primește acasă. Și dacă educație acasă nu mai este, la școală nu e posibil, atunci care e rezultatul?... Vi-l puteți imagina și domniile voastre, dragi părinți, căci dumneavoastră v-am adresat aceste rânduri.

Copilul se sperie, copilul are probleme diferite, de natură trupească sau spirituală? Căutați răspunsul în desenele animate, în jocurile de pe calculator, în găștile din fața blocurilor.

Să te sperii de un sfânt al cărui trup nu e putrezit? Este revoltător! E clar că acești copii nu prea merg la biserică, dar să mai meargă în pelerinaj la mănăstirile care adăpostesc aceste comori spirituale? E destul de grav dacă dumneavoastră, părinților „ultramoderni” nu ați realizat că s-a răsturnat piramida valorilor: demonul a pus sfințenia ca fiind cea care aduce teamă în

copiii noștri și de care trebuie să ne lepădăm ca de ceva înapoiat, făcându-ne să credem că e o piedică în calea progresului; iar mijloacele de care se folosește el în lume sunt cele maienerate lucruri de către noi toți! Dar cel mai tragic lucru, mi s-a părut atunci când copiii de 7-8 ani, nevinovați în principiu, au considerat că cele ce se spun despre Mântuitorul Iisus Hristos, Nașterea, Moartea și Învierea Lui, sunt doar povești...

Așadar, să nu ne mirăm atunci când vom vedea aruncându-se în Biserică cu pietre, iar sfinții mângâiați, ciunțiți sau cu hainele zdrențuite (în Grecia ortodoxă la Mănăstirea Sf. Ștefan de pe Meteora, se pot vedea sfinți fără fețe, cu ochii scoși, urmare a acțiunii tinerilor atei). Iar în final, domniile voastre știți ce viitor vi se pregătește?... Azilele să trăiască!...

Prof. presb. Hermina ZAKARIAS

Veneau boierii... în car cu boi
Sau cu șareta... la Slănic.
Și-aicea, în Cerdac..., la noi,
Făceau popas... măcar un pic!

Veneau cu trenul la Salina
Și-apoi... urcau în car cu boi
Sau... poate-n vreo șaretă fină,
Prin preajma Primului Război...

Când s-a făcut un drum pe Vale,
Neted, întins, mult mai plăcut
Și poduri peste ape... 'n cale
Un drum... ușor de străbătut.

Valea Slănicului... frumoasă
A fost de Vlahuță descrisă!
...De pana lui cea generoasă
Fu zugrăvită în carte-nchisă!

Boierii... la Slănic veneau...
Să se trateze, să petreacă!
La Hanul din Cerdac se-opreau...
Frumos popas la Han să facă.

Și Creangă, Domnu'nvățător
La Han la noi a poposit!
(Ajuns-a mare scriitor!)
În Parc, la Băi, s-a „lecut”.

Veneau boierii... sus, la Băi!
La Hanul din Cerdac opreau
La Han frumos, cu multe-odăi
Și-aici boierii rămâneau!

Copiii din Cerdac ieșeau
Cu flori și fructe de pădure
Buluc..., când cei bogați treceau!
Copii desculți, cu ochi de mure!

Câte-un bănuț în dar primeau
Și îl duceau, cuminți, acasă!
Și-așa încet-încet creșteau
Și ajungeau... mire, mireasă!

Cerdacul...
E-un sat frumos, pus pe șosea
Râul Slănic... prin mijloc trece.
Școala-i frumoasă, la Cișmea,
Cișmeaua cea... cu apă rece!

Păduri frumoase... peste râu!
Biserica, case frumoase!
Munți mici... ca boabele de grâu
Păduri de brazi verzi și foioase!

Iar sus în munți... o mănăstire
Care veghează peste Vale!
Prietenosi și calzi din fire...
Îți ies cei din Cerdac... în cale!

Prof. George BEFU

Lucian SĂCRIERU DRAGOMIR

Recenzie

Ieromonah Savatie Baștovoi

Nebunul (roman),

Editura Cathisma, București, 2006, 120 p.

Nu cu mult timp în urmă pe piața de carte religioasă din România și-a făcut apariția un nume nou, acela al Ieromonahului Savatie Baștovoi. A cucerit publicul cititor încă de la primele volume publicate. Lucrările sale nu sunt filozofice, nu-ți trebuie o înaltă pregătire teologică pentru a le înțelege, ci din contra, se adresează omului simplu, fără prea multă știință de carte, dar cu o înaltă trăire sufletească.

Ieromonahul Savatie, pe numele său de mirean Ștefan Baștovoi, este născut la Chișinău, în familia unui profesor de filozofie, propagandist al ateismului științific. Până a-L descoperi pe Dumnezeu, Ștefan Baștovoi a împărtășit concepțiile tatălui său, fiind și el student la Facultatea de Filozofie a Universității de Vest din Timișoara, pe care a abandonat-o. În 1999 a fost tuns în monahism, primind numele Savatie, apoi hirotonit ierodiacon, iar în 2002 ieromonah. Viețuiește în Mănăstirea „Nașterea Domnului” din Eparhia Edineț și Briceni, în Republica Moldova.

Volumele sale aduc în prim plan omul simplu, omul deznădăjduit, neînțeles, care încearcă să pătrundă taina dragostei lui Dumnezeu. „Orice om tânjește să fie înțeles, dar se simte înțeles numai de cel care îl remarcă și îi vorbește de calitățile sale ascunse, pe care alții nu le observă. A vedea calitățile ascunse este o însușire a celor care au un exercițiu spiritual permanent, la care nu se poate ajunge fără ajutorul lui Dumnezeu. Dragostea înseamnă a fi aspru cu tine, dar îngăduitor cu ceilalți.”

Romanul „Nebunul” apărut la editura Chathisma în 2006 are ca personaj principal un călugăr care reușește să vadă numai calitățile oamenilor. Dur cu el însuși (la cei șaizeci de ani, treizeci i-a petrecut în pustie unde a dus o viață aspră), călugărul Simeon dovedește o nemăsurată iubire de oameni, dorind să-i ajute pe toți să dobândească Împărăția lui Dumnezeu. Volumul nu este o operă aghiografică, ci o proză artistică, scrisă cu toate tehnicile necesare unei astfel de realizări. Romanul are ca sursă de inspirație viața Sfântului Simeon cel Nebun întru Hristos din Edessa. Spațiul de desfășurare al acțiunii este Emesa, cea mai însemnată cetate a Siriei, acțiunea petrecându-se în secolul al VI-lea. Alături

de Nebunul Simeon, în roman apar și alte personaje întruchipând comedianți, prostituate și cerșetori, care oglindesc societatea bizantină a acelei perioade, surprinzând totodată frământările și căderile dintotdeauna ale sufletului omenesc. Nebunul apare în oraș pe neașteptate, într-o dimineață, încins cu o funie din vlăstare de finic de care era legat un câine mort. Mergea țațoș pe străzile Emesei arătându-le locuitorilor câinele despre care spunea că este împăratul lor. Crezându-l nebun oamenii nu-l înțelegeau și râdeau de el. Nebunul însă dorea să le arate prin câinele mort patimile ce-i stăpâna pe ei, slăbiciunile firii omenești ce trebuiau biruite. Singura care se milostivește de bătrânul nebun este o femeie din ceata circarilor, care îl hrănește. Nebunul nu a zăbovit prea mult alături de ea și a rătăcit pe străzile cetății, impresionat de râsul deșănțat al comedianților. Nu mai auzise de mult un asemenea râs și i se păru foarte urât, considerând că atunci când omul zâmbește fața i se luminează și te face să-l iubești, dar când râde nestăpânit, fața i se urâțește. Continuându-și rătăcirile prin oraș, nebunul intră într-o biserică unde vindecă fără să-și dea seama, pe fata unei femei bogate, care era îndrăcită. Se aciuiază pe lângă biserică, amestecându-se printre cerșetori. Avea obiceiul ca atunci când venea vreun om mai bine îmbrăcat să se ia după el și să spună tot felul de lucruri necuviincioase, nu de puține ori luând bătaie de la slugi, lucru care nu-l făcea să se lase de nebuniile lui. Nebunul nu se rușina să-i imite și să facă haz nici de preoții sau diaconii care profitau de statutul lor pentru a se îmbogăți. Cerșetorii se bucurau de prezența nebunului, care putea fi prostit ușor. Dacă îl băteau, el începea să arunce în ei cu tot ce avea, uneori chiar cu bani, astfel el își împărțea cu ei câștigul său, într-un mod neînțeles. Acest gest venea din iubire, iubire pe care, din smerenie, o ascundea sub haina nebuniei.

Bătut din porunca diaconului Anastasie, cel de care nebunul nu înceta să facă haz pentru că era lacom, este îngrijit de diaconul Ioan, cel care dă dovadă de o nemăsurată dragoste față de aproape și nu se dă în lături să primească în casa sa un cerșetor nebun. Acesta descoperă însă

adevărata față a călugărului Simeon și încearcă să-i înțeleagă gesturile, descoperind că nu hainele schimbă pe om, ci dragostea. Dragostea este cea care l-a determinat pe călugărul Simeon să acționeze astfel, dragostea și adâncă smerenie. După însănătoșire, nebunul s-a reîntors în stradă unde continua prin giumbușlucurile sale să îndrepte pe cât mai mulți. Pilduitoare este ghicitoarea pe care o spune într-o zi „Fericit este împăratul care domnește peste supușii săi. Împăratul este mintea, iar supușii sunt simțurile omului. Fericit este omul a cărui minte stăpânește peste simțurile sale și le face să lucreze numai ce este bine și folositor.” De o nemăsurată dragoste dă dovadă și cât timp îngrijește dansatoarea de la circ, care fusese înjunghiată de unul dintre circari. Îi aduce dansatoarei nu numai tămăduire trupească, ci și sufletească, rupând-o astfel din ghearele pierzării. O învață ce este dragostea adevărată, spunându-i că nu trebuie să cerem de la Dumnezeu ceea ce putem face noi ca oameni. „Lui Dumnezeu îi este mai plăcut când om pe om se ajută, pentru că așa se înmulțește în lume dragostea.”

Aflând despre călugărul nebun mulți doreau să-l cunoască. Așa s-a întâmplat și cu patru călători veniți de departe să-l vadă pe nebun. Acestora el le vorbește despre slava deșartă, astfel explicându-le comportamentul său. „Omul cuprins de slavă deșartă trăiește în închipuirile sale și din pricina asta nu vede adevărul. Slava deșartă se bucură de sine și nu are timp să se bucure de celălalt, de aceea ea este un păcat împotriva dragostei”.

Prin bunătate și dragoste, prin smerenie și rugăciune („Ce frumoși sunt oamenii când se roagă, gândea bătrânul”), nebunul a reușit să îndrepte mulți păcătoși, multora le-a arătat calea cea dreaptă spre împărăția lui Dumnezeu. Rămânând în pustie se mântuia doar pe el. Venind în lume, smerindu-se sub chipul nebunului, așa cum și Mântuitorul S-a smerit luând „chip de rob”, călugărul Simeon a adus multora mântuirea.

Pilduitor romanul Ieromonahului Savatie Baștovoi! Utilizând un limbaj simplu, cartea este scrisă aproape ca un scenariu de film, oferindu-ne o lectură ușoară și deosebit de captivantă, susținând atenția cititorului până la ultima frază.

Profesor Ancuța Elena MAFTEI

Legenda Nemirei

Textul pe care vi-l propunem spre lectură reprezintă o adevărată perlă a eposului românesc, a cărei vechime se pierde în negura timpurilor. Legenda Nemirei este una dintre cele mai vechi – are o vârstă de peste opt veacuri – și, poate, dintre cele mai frumoase pe care le-am moștenit. Varianta pe care v-o înfățișăm a fost culeasă în urmă cu trei decenii de la bătrânii din așezările Slănic-Sat și Cerdac, de către pasionatul cercetător folclorist Romulus C. Busnea (†1994), de profesie medic. Cu toate că „de țărână” era de pe plaiurile Buzăului, s-a legat cu întreaga ființă, cu toată capacitatea sa afectivă, de ținuturile de basm străjuite de vârfurile semețe ale Nemirei: Slănic Moldova (Nemira Mare, 1649 m, și Nemira Mică, 1627 m). Medicul Romulus C. Busnea, doctor în științe medicale, a reprezentat un nume de referință în lumea specialiștilor în balneologie, fiind autorul a peste 50 de lucrări științifice publicate în reviste de specialitate, dar și al unor comunicări și referate prezentate la reuniuni medicale internaționale desfășurate la București, Karlovy-Vary, Dresda. În 1981 publică un amplu volum despre Slănic Moldova, care include coordonatele istorice, geografice, economice, factorii curativi și de agrement ai stațiunii. Textul legendei de față, ne-a fost propus spre publicare de către fiul său, Romulus Dan Busnea, care este și custodele unei arhive literare deosebit de valoroase și demne de toată aprecierea.

Cu mai bine de un veac înaintea descălecării lui Bogdan Vodă din Cuhea Maramureșului în Țara de Sus a Moldovei, trăiau în liniște și bună înțelegere, în Moldova de Jos, la poalele munților din care izvorăsc cristaline și sprințare apele Ciungetului, Dofteanei și Slănicului, cneazul Farcaș și neamurile lui. În strânsă conviețuire cu aceștia, trăiau sute de țărani români, pașnici ca și strămoșii lor, strănși în buchete de sate înfloritoare, ocupându-se cu agricultura, creșterea vitelor și stupăritul. Munții semeți, la adăpostul cărora trăiau toți acești plăieși harnici și omenoși au primit mai târziu numele de Munții Nemirei, așa cum sunt cunoscuți până azi.

Pe brâiele muntelui vecin, care azi se numește Șandru, își aveau satele și stăniile familiei de oieri moldoveni, urmași viguroși și harnici ai mândrilor geți, stăpâniitori de mii de ani ai acestor meleaguri.

Cneazul Farcaș se trăgea din stirpe sârbească și rămăsese pe plaiurile Ciungetului și Rugetului din timpul migrației slavilor și trăind între români luase obiceiurile și graiul lor care a rămas de-atuncea presărat cu multe cuvinte slavone. Moldovenii îi spuneau Farcu Mare, fiind cel mai vârstnic dintre cei trei frați care își găsiseră sălaş fericit pe aceste locuri binecuvântate de Dumnezeu ale Țării Moldovei.

Farcu Mic, mezinul, era căsătorit chiar cu o moldoveancă plină de nuri și nespuse de harnică, ce se numea așa ca trei sferturi dintre moldovence, Maricica.

Moștenise cneazul Farcu Mare de la străbuni un castel modest, dar cu o curte foarte mare, cu acareturi numeroase și beciuri adânci, pline cu provizii pentru zile grele. Curtea era înconjurată peste tot de ziduri groase, înalte, cu turnuri crenelate. Era o adevărată cetate întărită, cum puține mai erau, pentru a rezista la atacurile

celor de barbari năvălitori care erau încă destul de dese în acele timpuri tulburi în care Țara Moldovei nu avea încă un domn și o oștire a ei.

După cei cinci copii, toți băieți, zdraveni, chipeși și isteți, i-a fost hărăzită cneazului, în sfârșit, și o mândrețe de fată, așa cum își dorise cu ardoare de atâta amar de vreme, care a primit numele mamei sale, Nemira, nume de origine slavonă. Dar marea bucurie a venirii pe lume a fetiței cu părul precum frunzele toamnei și ochii mari și limpezi ca ai puiului de ciută a fost umbrită de moartea tragică a mamei sale în urma unei boli necruțătoare cauzată de această a șasea naștere, mai grea decât toate celelalte. Micuța Nemira a trebuit să fie încredințată spre creștere unei femei pline de viață, devotată familiei trup și suflet, care fusese dădăcă de nădejde și pentru ceilalți copii. Era o țigancă deosebit de frumoasă și bine făcută, cu păr negru, bogat, cărlionțat. Cu scânteieri argintii și cu ochi verzi, cu care putea vrăji oamenii și domestici animalele. Își pierduse de timpuriu soțul și copiii, uciși de tătari. Ea scăpase vrăjind chiar pe căpetenia hoardei, care după câteva zile de prizonierat primise să fie lăsată liberă să plece unde va voi. O chema Cleja și era de baștină dintr-un sat de pe valea Troțului, unde după ce rămăsese văduvă vindea pe la târguri sare strălucitoare ce se afla din belșug prin acele locuri, legume și fructe îmbietoare cum numai pe acea vale se găseau.

Cneaghina Farcului o remarcase la un astfel de târg și rămăsese și ea ca vrăjită de înfățișarea ei mândră, de ochii ei calzi care vorbeau de curățenia ei sufletească și de dorința de afecțiune. Nu stătu mult pe gânduri și făgăduindu-i că o va ocroti ca pe o rudă apropiată, o aduse la castel pentru a-i fi de ajutor în creșterea copiilor. Îi arătase o dragoste și o încredere atât de mari încât o boteză în credința ei și-i dete

numele de Nemira cu mult înainte de nașterea fetiței care avea să poarte același nume. După moartea neașteptată a bunei cneaghine, Cleja, sau Nemira țigancă, așa cum o numeau oamenii, nicidecum cu dispreț, ci pentru a o deosebi de micuța Nemira, își închină viața fericirii acesteia, pe care simțea că o iubește ca pe ochii din cap, ca pe propria ei fetiță pe care din nefericire o pierduse. Când vorbea despre ea, ochii ei radiau străluciri de smarald. Pentru a căpăta însușirile celei mai gingașe și agile vietăți a pădurii, Cleja se gândi, în dragostea ei nemărginită, să o hrănească cu lapte de căprioară. În acest gând se ducea zilnic, după asfințitul soarelui, când căprioarele veneau să se adape la izvoarele Slănicului din apropierea castelului și le mulgea cu grijă pe cele care aveau pui și ugerul mai plin. Laptele strâns i-l dădea neferit micuței orfane căreia îi ținea loc de mamă.

Nemira a crescut de mică în plină natură, pe plaiuri și în păduri, printre vietățile ei. Căprioarele și ciutele îmblânzite de Cleja primeau hrană din mânuțele ei, iar iarna Cleja le înhăma pe cele mai mari la o sanie de argint în care ea și Nemira, ținând hățurile în mânuțele ei erau plimbate în zbor peste văi și coline. Vara, agera copilă se juca luându-se la întrecere cu puii de căprioară la fugă, sărituri și cățărat pe țarcuri și pripoare. De la 12 ani învățase să călărească pe cai mici și repezi de munte și să tragă cu arcul ca o amazoană. Când se avânta mai departe de castel, însoțită de Cleja și de câinii de vânătoare ai cneazului, nu se mai temea nici de lupi, nici de

(continuare în p. 10)

Dr. Romulus. C. BUSNEA
Slănic Moldova – Slănic-sat-Cerdac,
1972-1973

(urmărire din p. 9)

urși, pe care îi vâna cu ușurință și fără milă, ca dușmani înraiiți ai gingașelor ei surate, căprioarele.

La 16 ani, Nemira părea o zeiță a pădurii, florilor și izvoarelor curate, când apărea de sărbători cu coroana ei de sănzienae și garofițe pe frunte, așa cum erau Naiadele și Triadele la vechii greci, socotite și ca purtătoare ale tinereții veșnic strălucitoare. De o neobișnuită frumusețe, cu păr castaniu cu reflexe arămii, căzând în bucle invoalte pe umeri, cu ochii negri ca mura, vioi ca ai veveriței, cu tenul alb și curat ca al crinului, cu trup zvelt, dar de o vigoare rar întâlnită la vreo fecioară, aducea în zâmbetul ei murmurul și fiorii primăverii în sufletele bunicilor și al tatălui ei, cneazul.

Frații ei, toți mai mari ca dânsa, o priveau cu mare admirație și mândrie, ca pe o minune vie, cu atât mai mult cu cât nici unul dintre ei și nici dintre verii ei cu care obișnuia să se întrecă, la sărbători, nu reușeau să o depășească nici la fugă, nici la sărituri, nici la cățărare pe pripoare. Doar rareori, la o mare întrecere, la călărie sau trasul cu arcul, atunci când ea lua lucrurile mai în joacă și nu-și încorda voința ei obișnuită de-a învinge. Vestea minunatelor daruri cu care era înzestrată de natură și a ambiției sale fără margini s-a răspândit până la hăt, departe. Au început să sosească pețitori trimiși din cele patru zări ale Moldovei, dar cneazul, în înțelegere cu Nemira, le potolea zelul, spunându-le scurt și cuprinzător că ginere nu-i va fi decât acela ce se va dovedi să o întrecă pe Nemira în 4 din cele 5 probe de agerime și vigoare ce vor avea loc, și anume: fugă, sărituri, cățărare pe munți, tragere cu arcul la țintă și călărie. În afară de aceasta, pentru a dovedi că se trage dintr-o familie înstărită, de neam bun, viitorul ginere trebuia să aducă drept dar de nuntă un săculeț cu 5 ocale de aur sau un sac cu 20 ocale de argint.

Timp de doi ani nici unul dintre tinerii arătoși și mândri de bogăția familiilor lor nu au reușit să învingă pe ambițioasa amazoană de la poalele Carpaților și să se bucure cât de cât de prețuirea cneazului, deși aur și argint aveau mai mult decât se cerea. Bătrânul bunic al Nemirei și cneazul își râdeau în barbă, făcând haz de câte ori vedeau cum tinerii ce veniseră mândri și plini de sine la întrecerea neobișnuită, cu fetișcana încrezută, cum gândeau ei, plecau înapoi umiliți și descumpăniți. Cu timpul, însă, cneazul începu a se îngrijora văzând că pețitorii se răresc tot mai mult și Nemira rămânea dărză în hotărârea ei. Dar iată că într-o zi se prezentă, însoțit de o mică ceată de flăcăi vânjoși, un tânăr chipeș, înalt tare și voinic, cu plete castanii și ochi albaștri ca azurul cerului, aruncând uneori sclipiri de oțel. Venea călărind agale pe un cal sur, cu hățurile legate la

chimir, preocupat să cânte cât mai cu suflet, la caval, un cântec de dor și of, cum făcea adesea când se afla între mioarele lui.

Era Șandru, fiul unor oieri de frunte ce stăpâneau cele mai multe stâne de pe muntele vecin. Se vede treaba că nu degeaba se hrănise cu inimile șoimilor și pajurelor care atacau mai mereu mieii și galițele din jurul casei și pe care îi vâna cu măiestrie, cu arcul lui bine strunit, căci o întrecu cu ușurință pe Nemira la primele trei probe. La cea de a patra, tragerea cu arcul la țintă, pentru ca să-i atragă mai mult atenția Nemirei

LUCIAN SĂCRIERU DRAGOMIR

asupra sa trimise două din cele trei săgeți la care avea dreptul, în ținta Nemirei, drept în centrul ei, în inima ținteii cum s-ar spune, așa ca și cum ar fi vrut să-i săgeteze inima ambițioasei fecioare, cu săgețile dragostei.

Șandru voinic, cu toată seninătatea și calmul lui, își cam tulburase (pierduse) capul și pierdu proba. Urma a 5-a probă, călăria, pe care dacă nu o câștiga ar fi pierdut totul. Deși era sigur pe sine, fu atent să nu fie atras în cursă și urmări de la început până la mijlocul cursei, îndeaproape, roibul Nemirei. La întoarcere, călări aproape de frumoasa amazoană un timp, apoi pe neașteptate o înșfăcă de cingătoare-i argintată, o ridică în aer de pe calul ei și o trase pe calul său, așezând-o în fața lui, lângă coama calului. O strânse la piept atât de tare încât Nemira țipă, așa cum n-o făcuse de mult. O sărută apăsat,

fără ca fata să se împotrivească. Era amețită, nu-i mai păsa nici de întrecere, nici de familie, de nimic. Totul i se părea un vis neașteptat de frumos. Amândoi pe același cal alb, păreau doi soli ai primăverii, ai tinereții strălucitoare, uniți deja într-un singur trup și gând al dragostei triumfătoare. Așa își făcură intrarea pe poarta cetății, primiți de toți cei prezenți, în frunte cu familia cneazului, cu gurile căscate de emoție, cu simțăminte amestecate de uimire și vie admirație. Cneazul o îmbrățișă cu lacrimi în ochi pe Nemira, simțind că într-un fel o pierduse, și-i strânse voinicește mâna lui Șandru, ca unui vrednic cuceritor și logodnic al fetei sale.

Șandru plecă fără ifose, cântând cu foc și dor din caval, tot așa de senin precum venise, urmărit de ochii galeși ai Nemirei, în care ardea pentru prima oară în viață flacăra vie a dragostei.

Nu mai rămânea decât ca Șandru să revină la castel cu darul de nuntă prevăzut în condițiile prevăzute de cneaz și sfetnicii lui. Dar timpul trecea și Șandru cu ai săi nu reușeau să strângă aurul sau argintul convenit încheierii căsătoriei. Părinții lui erau gata să vândă trei sferturi din oile ce le aveau, dar Șandru nu se învoia nicicum. Îi erau prea dragi și sufletul nu-l lăsa să le înstrăineze.

Cleja observa cum Nemira suferă în tăcere de dorul lui Șandru. Nimeni și nimic nu-i mai intra în voie. Hotărî să o ajute să se întâlnească în secret cu Șandru, căci cneazul era un puritan și nu trecea nicicum peste severele legi morale pe care le moștenise din străbuni.

Trimise vorbă lui Șandru printr-un argat credincios, pe care-l vindecase cu descântece și buruieni de leac de o boală grea, să vină în poiana cea frumoasă, pe care el o știa, la ceasul când luna plină se arăta în întregime ca o țigăie (țigaie) uriașă, deasupra culmilor din jur.

Era o poiană întinsă, tivită de firul de cleștar al apei Slănicului, adăpostită de culmi domoale împădurite, plină de vrajă, mai ales când razele lunii o acopereau cu firele ei sclipitoare de borangic. Căprioarele își țineau aici soborul de fiecare seară, când veneau în număr mare să se adape, iar puii lor își găsiseră un loc preferat de joacă.

Cleja, în grija căreia se afla încă Nemira, meșteri o ușiță tainică în zidul gros ce împrejmuia cetatea, prin care se strecura cu grijă împreună cu Nemira și înainte de a apărea luna, pe cărările cunoscute zburau aproape, ca două nimfe, spre vrăjita poiană a căprioarelor. Aice, nimeni și nimic nu mai putea pune stavilă simțămintelor lor de dor și dragoste ce-i mistuise de-o bună bucată de vreme. Visul lor de a fi împreună pentru a-și mărturisii iubirea se împlinise. Își jurară credință nețărmată și hotărâră să nu fie despărțiți nici

prin moarte. Seară de seară se întâlneau cu bucurie și se despărțeau cu greu, cu aceeași dorință aprinsă de a se revedea cât mai curând.

Nu trecu însă mult timp și șeful străjerilor observă urmele unei spărturi în zid. El refăcu și întări zidăria în acel loc și dublă străjile așa încât întâlnirile și clipele de fericire luară prea repede sfârșit. Cleja fu pentru puțin timp descumpănită, dar mintea ei iscoditoare se îndreptă spre bogatul unchi al Nemirei, cumnat al cneazului, ce se numea Ciunget, după numele-poreclă al bunicului său care-și pierduse brațul stâng într-o luptă cu barbarii și devenise ciung. Își avea moșia pe plaiurile nespuse de frumoase, smălțuite cu flori suave de romaniță, sângele voinicului, micșunele de munte și sânziene, ce se numesc azi plaiurile Ciungetului. Conacul era așezat pe valea unui pârâu, numit azi, de asemenea, Ciunget, lângă un izvor fermecat, cu un gust neobișnuit, care avea darul de a alina durerile și arsurile de stomac ale bolnavilor chinuți de astfel de boli (izvorul Ciunget de azi). Moștenise unchiul Nemirei, de la bunicul său cel ciung, o argintărie de mare preț aflată nu departe de conac, într-un loc mai dosnic, la adăpost, cunoscut și azi sub numele de Argintăria. Era destinat să fie în parte dăruit ca zestre fetelor lui, dar cum Dofteana, buna și vrednica soție a lui Ciunget, nu-i dăruise încă o fată, argintăria rămăsese încă neatinsă.

Cleja adulmecase bine împrejurarea prielnică, se grăbi să facă un drum la conac și nu-i trebui mult spre a-l convinge pe unchiul Ciunget și pe Dofteana, mătușa de sânge a Nemirei. Șandru fu anunțat și veni în taină să ridice atâta argint cât îi trebuia. Alese chiar el 100 de tacâmuri și tot atâtea pocale pentru nuntașii ce vor fi la masă. El se prezentă cu darul său, cneazului, care bătu palma cu căldură, ca semn de bună învoire.

Întreaga familie a cneazului se bucura fără rețineră, căci cu toții erau oameni cinstiți și cu judecată sănătoasă și îl prețuiau pe Șandru ca pe un tânăr nu numai deosebit de chipeș, dar și iscusit în toate, cinstit și modest. Un alt soț mai potrivit pentru frumoasa Nemira, cea fără de teamă și fără de prihană, nici că se putea.

...Nemirei

Pregătirile de nuntă începuseră cu zel mare și voia bună a tuturor. Trebuia să fie nunta cea mai îmbelșugată și mai veselă din câte fusese vreodată în familia cneazului.

Primăvara era în toi, acoperind cu mantia ei înflorată și cele mai înalte poiene ale munților. Pâraiele murmurau din ce în ce mai vioi, cerbii își începuseră boncălulit, iar gotcanii își puseseră superbele lor haine de nuntă.

Șandru se reîntorsese în satul său și împreună cu ai săi începu să-și măie turmele spre pășunile grase de pe crestele munților,

cântând fericit din caval, cu gândul la apropiata sărbătoare a nunții sale.

Dar marea fericire, ca toate trăirile neobișnuite de frumoase în lumea asta mereu neliniștită, nu dură mult. Nu trecu nici o săptămână și marea năvălire a tătarilor din 1240, care a pustiit multe din sălașurile înfloritoare ale modovenilor își aruncă hoardele de barbari și prin părțile acestea mai retrase, cu oameni pașnici, hamici și omenoși. Mulți dintre ei își lăsară casele și porniră în pribegie prin păduri și locuri adăpostite.

Neamurile cneazului și toți localnicii se refugiară în cetatea cneazului, la adăpostul zidurilor groase și crenelate și a turnurilor lor din care puteau săgeta cu ușurință pe dușman. Dobru, iscusitul conducător al oștenilor de sub ordinea cneazului, fu chemat să organizeze apărarea cetății.

Tătarii, câtă frunză și iarbă, ajunseră la cetate, o împresurară și începură atacurile lor furioase, cățărându-se pe zeci de scări spre a

putea trece înăuntru, dar bravii apărători erau la datorie și nu le lăsau nici o speranță.

După un timp,

un alt val de atacatori (tătari) începură a trage cu săgeți muiate în păcură și purtând foc cu ele, ca niște făclii zburătoare. O parte din acareturi luară foc. Oamenii cneazului trebuiau să lupte și cu focul dinlăuntru și cu năvălitorii dinafară. Căzuseră tătarii săgetați și însulițați cu sutele, dar și rândurile apărătorilor începuseră a se rări. Căzuse ca un erou și Farcu Mic, fratele mezin al cneazului, cel mai viteaz dintre toți. Fusese ucis de o săgeată otrăvită și uriașul Dobru, căpitan de plai, căpetenia oștenilor de pe plaiurile învecinate

cetății. După trei zile de luptă, aripa morții lovise cu cruzime și pe singurul fiu al Dofteanei și Ciungetului, un tânăr înalt și delicat, cu părul mărunt, moale și mătă-sos ca de puf, numit din această cauză Pufu.

Nemira nu mai putea sta liniștită. Se avântă pe ziduri printre arcași și săgeta cu furie pe asediatori. Nu greșea nici o țintă. Nu-și părăsi locul decât spre seară, când o săgeată vrăjmașă îi șterse urechea făcând-o să sângereze puternic. Dacă ar fi fost otrăvită i-ar fi curmat firul vieții.

Cleja și cneazul se speriară de moarte și hotărâră să o scoată afară din cetate și s-o ducă la loc sigur.

Cetatea era împresurată și încă păzită strașnic încât nimeni nu putea ieși fără a fi observat, căci până la pădure mai era o bună distanță. Cleja își aminti de vrăjile pe care le făcea bunica ei când era la strâmtoare și încercă să implore zănele pădurii și ale florilor ocrotitoare ale Nemirei să o ajute, transformând-o pentru scurt timp în căprioară. Fu ascultată și rugămintea i se împlini. Începuse a ploua și tătarii stăteau toropiți în corturile lor. Nemira, sub înfățișarea-i de căprioară, fu ajutată să iasă prin porțița dosnică, prin care mai ieșise și din câteva sărituri ajunse în pădure. Străjile nu se sinchisiră și nici câinii lor nu se dezmeticiră. Pe cărările obișnuite, Nemira căprioara se îndreptă spre poiana minunată, atât de

(continuare în p. 12)

Legenda Nemirei

(umare din p. 11)

îndrăgită, unde ajunse repede, așteptând-o pe Cleja, înconjurată de surate de-ale ei, venite ca de obicei la adăpat cu puii lor.

Cleja ieși și ea după puțin timp, se strecură tiptil, fără a fi observată. Ploaia se întetise. Un fulger hain străpuse întunericul cu lumina lui orbitoare și ea fu observată de unul dintre străjeri, care slobozi spre ea o săgeată otrăvită care o atinse în picior cu puțin înainte de ajunge în pădure.

Ploaia cădea potop, încât nimeni nu o mai urmări. Încet-încet, cu dureri din ce în ce mai mari în picior și cu sforțări supra-omenești, ajunse la poiană. Mai avu timp să rostească, cu ultimele puteri, incantațiile ei fierbinți pentru ca Nemira să-și recapete înfățișarea omenească și-și dete duhul în brațele ei. Otrava blestemată s-a dovedit mai tare decât voința ei de a supraviețui.

Nemira simțea pentru prima oară în viața ei ce înseamnă o inimă răvășită de durere. Pierduse pe aceea care o iubise și o crescuse ca o mamă bună și care nu pregetase să-și sacrifice viața pentru a o ocroti pe ea.

În aceste zile nefericite, Șandru termină strămutarea stânelor pe pășunile înalte atât de dorite de oile și mioarele de pretutindeni.

Nu știa încă nimic de urgia ce se abătuse asupra liniștitelor plaiuri ale Ciungetului și asupra satelor și cetății stăpânite de cneazul Farcu. Coborând spre cetate, văzu de departe zidurile asaltate de tătarii ce se agitau printre miile de leșuri ale tovarășilor lor de jafuri și blestemății. Îngrozit mai întâi, neliniștit și furios apoi, se reîntoarse ca vântul la ciobanii din sălașul lui de vară de pe crestele muntelui și buciună până ce toți frații lui ciobani de pe muntele și muncii învecinați se adunară cu sutele și, înarmați până-n dinți, se aruncară pe caii lor repezi de munte și o porniră val-vârtej spre cetatea cneazului într-ajutor.

Săgețile, sulitele și ghioagele ghintuite ale voinicilor oieri făcură rariște printre dușmani, care, când văzură secerișul ce începuse, se retraseră, puțini câți mai rămăseseră, spre șesurile și pădurile de unde veniseră. Șandru intră în cetate în fruntea cetei sale de flăcăi vânjoși cum nu se mai văzuse, unde fu primit cu aclamații și lacrimi de bucurie. A doua zi după ce află tot ce se întâmplase și după ce mai făcu o raită de curățire prin împrejurimile cetății, Șandru lăsă jumătate din ceata sa în cetate și cu cealaltă jumătate porni spre poiana viselor sale frumoase de primăvară.

Soarta fu (însă) nespuse de haină, așa cum se-ntâmplă adeseori cu cei mai buni dintre cei buni, căci pe la mijlocul drumului Șandru și ai săi se întâlniră pe neașteptate cu un nou val de năvălitori tătari, de zece ori mai numeros. Uriașii (voinicii) lui Șandru se luptară ca leii, căzura unul după altul copleșiți de dușmani, din a căror hoardă nu mai rămăsese în picioare, până la sfârșit, niciunul.

Șandru însuși, străpuns în spate de două săgeți, porni mai departe, dus ca pe aripi nevăzute de dorul său nestins, cu capul plecat pe grumazul calului său credincios.

Nemira îl văzu de departe și alergă spre el cu inima strânsă, îl ajută să coboare de pe cal și îl întinse pe iarbă. Îi scoase săgețile și îl obloji cum putu mai bine, dar din rănile adânci sângele se prelingea încă puțin câte puțin, fără oprire. Cu sărutări fierbinți îi acoperi buzele lui uscate și reci și fața-i palidă, încercând să-i dea din căldura sufletului ei, să-i atâțe flacăra vieții care abia mai palpăia. Zâmbetul lui senin și ochii lui albaștri strălucind încă de fiorul dragostei, inima lui bună și bravă se luptau în van spre a îndepărta voalul cel negru al morții nemiloase ce se lăsa încetul cu încetul peste trupul său ca un brad doborât de furtună. După apusul soarelui, când luna plină, marmoră a atâtor ceasuri de dragoste curată, se ivi de după coline, inima viteazului Șandru încetă să mai bată. Lacrimi amare, mari ca perlele cele mai de preț, curgeau din frumoșii ochi ai Nemirei. Ajunse pe pământul vrăjit al poienei, ele se transformau în perle adevărate ce se rostogoleau în apa cristalină a pâraului Slănic. Valurile repezi și înspumate ale Slănicului le-au purtat peste praguri de stânci și grinduri, până în locurile încântătoare unde azi strălucesc „luminoase în rama lor de codru“. Pe locul unde s-a oprit fiecare perlă s-a ițit (a zbuclit) un izvor cu apă minerală. (Ca un colier de perle se înșiră azi izvoarele miraculoase de pe valea Slănicului. O comoară cu adevărat neprețuită și fără de sfârșit, căci a vindecat și va vindeca, atât cât va dăinui omul pe pământ, multe din suferințele lui, *cauzate sau nu de propriile lui slăbiciuni și patimi neînfrânate la timp* – n.a.).

Dar să revenim la Nemira. Simțea cum durerea nu o mai leagă de viață. Cel care dintre atâția tineri îi cucerise și-i dăruise inima, nu mai era. Mama ei bună, pe care nici nu o apucase, și mama ei adoptivă și tot atât de bună, o

părăsiseră. Era secătuită de puteri și inima îi suferea cumplit. Ceva, ca o străfulgerare, îi șopti că locul ei e lângă Șandru. Se rugă fierbinte zânelor bune și se gândi ca un vis la prietenele ei să o primească în această poiană spre a-și dormi somnul de apoi în liniște și fericire veșnică. Se mai rugă zânei vânturilor și ploilor să dea drumul în acea noapte unui vifor puternic și rece care să înghețe orice ceată și val de tătari pe o întindere cât mai mare, salvându-i familia și pe localnici. Apoi, cu gingășie, se întinse lângă Șandru, așternându-și pleoapele peste ochii stinși de lacrimi și durere.

Rugile ei fură ascultate și chiar în acea noapte se stârni un astfel de vânt încât toți tătarii fură înghețați în slabele lor adăposturi. Ani mulți nu mai îndrăzniră să se-abată prin aceste locuri și așa scăpară oamenii de cotropitori.

De-atunci, vântul puternic și rece care bate toată iarna a fost numit Vântul Nemirei sau, simplu, Nemira. Din această cauză localnicii s-au ferit să le dea fetelor lor numele de Nemira. În schimb, cu numele de Șandru sunt numeroase familii de o parte și de alta a munților Șandru și, mai apoi, Nemira, în Moldova și Ardeal.

În ce privește Poiana Căprioarelor, fu îndeplinită și acea dorință a Nemirei, ce-și doarme somnul de veci în liniște, sub coroanele cetinilor de brazi. Fiindcă a doua zi după ce vântul Nemirei a răzbunat pe toți cei nevinovați, o liniște de mormânt s-a așternut peste tot pe unde fusese răsuflare de tătari. Apoi timpul s-a înseninat. Familia cneazului și toți localnicii s-au îndreptat către poiana căprioarelor, unde îi găsiră pe cei doi îndrăgostiți eroi înghețați, fără-de-viață, iar lângă ei pe Cleja țiganca. Fură dați pământului cu mare jale. Deasupra mormintelor lor, o căprioară, poate una dintre cele care i-a dăruit laptele ei copilei Nemira, s-a așezat cu grijă, cu căpșoru-i gingaș plecat pe mormântul reavăn ce acoperea cu măreția lui rece pe cei doi împreunați pentru vecie. Un căprior boncălu chemându-și soața în desis, dar căprioara nu mai auzea nimic din ce-i era obișnuit. Ea aștepta, și a așteptat cu nerăbdare trezirea Nemirei care să o mângâie cu căldură și dragoste, cum făcuse de atâtea ori, și să o sărute pe botșorul ei fremătător. Visând la mângâierile Nemirei, nemiscată și nedormită zile întregi, a trecut și ea în lumea Raiului, acolo unde toți oamenii își iubesc semenii și deopotrivă animalele și florile și tot ce a creat mai frumos Dumnezeu cel Veșnic ocrotitor.

În Cerdacul lui Dumnezeu

Cu rânduiala lui Dumnezeu, pe drumurile de vacanță ale acestei veri, într-o Duminică de August, din Postul Sfintei Marii, mi-am îndreptat pașii spre biserica din satul Cerdac, din preajma stațiunii balneare Slănic-Moldova.

Ușor reperabilă, din artera principală de circulație, biserica satului este așezată temeinic și veghetor pentru împrejurimi, dincolo de șirul compact de case, așezate de-a lungul pâraului Slănic.

„Casa lui Dumnezeu” de aici este mai arătoasă decât casele oamenilor, după cum se și cuvine să fie, și se integrează armonios peisajului colinar al zonei.

Incinta bisericii respiră simț gospodăresc, materializat în starea bună a edificiului și în acareturile complementare bisericii: clopotnița și casa de prăznuire; nu lipsesc indiciile unor viitoare noi înfăptuiri.

Biserica este aproape plină de închinători, enoriași sau pelerini, cu toții îmbrăcați decent și curat, cu straiete „primenite”, iar fumul de tămâie se împrăștie la fiecare moment corespunzător din rânduiala sfintei slujbe.

Toată suflarea laudă pe Domnul, toți credincioșii cântă și liturghisesc împreună. Toate generațiile sunt reprezentate în sfântul locaș, și parte bărbătească și femeiască și vârstnici și adulți și copii.

Bărbații, unii în putere, alții gârboviți de ani, cu mâinile bătătorite de muncă, stau așezați cuviincios în partea dreaptă iar partea femeiască, fete și femei, în partea stângă, mai toate având capul acoperit.

Parohia Cerdac

Rv. Păc. NICOLAE STOLERU
1581, rue Saint-Jacques
MONTREAL-St. Laurent, Qc.
H4L 4M5 CANADA

P.C. Saie,
Pr. Cătălin Ilie
Slănic-Moldova
România

Părinte Cătălin,

Astăzi, nu sunt cu totul necooperant și răspund, la interval de câteva săptămâni, solicitării făcute, cu o modestă colaborare la Buletinul Parohial „Izvorul...”

Având în vedere conținutul de larg orizont al publicației, după cum am constatat la lectură, am evitat cise știe ce teologhisire pretențioasă preferând să aștern pe hârtie evocarea unui popas emoționant, revelator de fapte duhovnicești și plin de încredințări pentru mine, în biserica pe care sunt convins că o slujești cu vrednicie.

Am fost plăcut surprins de Buletinul cu care familia de sfinți slujitori a locului orlăți să faceți presă bisericăscă. Interesant și metaforic conținutul în titlul publicației („adevărul și înălțul Izvor” - de înălțătură, fără înălțare) și sunt de apreciat condițiile colaboratorilor și asistenților.

Sper să găsiți interesant textul alăturat și să-i faci loc într-un proxm număr al publicației.

În Hristos Domnul,

Nicolae Stoleru
Pr. Dr. Nicolae Stoleru

Montréal, Qc. 14 Sept. 2006

P.S. Semnatarul delicatului Remember Pr. Nicolae Grebenes, inserat deja în Buletin, publicistul Demostene Andronescu, redactor la revista națională creștină „Puncte Cardinale”, a fost anul acesta, după Paști, oaspetele bisericii noastre la Montréal și a ținut o conferință.

Așternuturi și edecuri curate și îngrijite împodobesc sfântul locaș și-ți desfată privirea. O catapeteasmă de o frumusețe sobră, sculptată cu migală, străjuiește majestuos „Sfânta Sfintelor” bisericii.

O ceată de copii – și cei din altar, îmbrăcați în costume strălucitoare, de ipodiamon și cei vegheați îndeaproape de părinți, din biserică – se strâng laolaltă pentru a rosti, cu glasuri îngerești, „Simbolul de credință” și „Tatăl nostru”.

Un preot tânăr liturghisește cursiv și transfigurat, cu calm și pătrundere, imprimând sfintei slujbe un ritm de ales confort duhovnicesc.

Intrasem cu gândul să mă reculeg, ca tot creștinul, dar să mă și împărtășesc, cleric fiind, alături de preotul locului, la vremea convenită din curgerea Sfintei Liturghii. Mă frământam emoționat dacă tânărul confrate va fi deschis și receptiv la doleanța pe care i-o exprimam, necunoscut fiind pentru el până în acele momente. Deși ne vedeam prima oară, preo-tul n-a stat pe gânduri și nici nu m-a chestionat la detalii

asupra identității mele sacerdotale, invitându-mă de îndată în fața Sfintei Mese. Dumnezeu l-a înțeleptit să socotească de ajuns cuvântul meu de întâmpinare și îndemnul conștiinței mele.

Ba mai mult, părintele mi-a adresat rugămintea să rostesc și un cuvânt de învățătură. N-am acceptat și aceasta fără să am, o clipă măcar, sentimentul că aș fi comis o nepolitețe. În anii mei de preoție, cât ai vieții pământeste a Mântuitorului, mi s-a înrădăcinat obiceiul de a medita în prealabil, ca să nu mă înfățișez credincioșilor improvizat, superficial și neconvingător. A cuvântat bineînțeles preotul locului și a făcut-o cu multă pricepere, dovedind, între altele, o familiaritate avizată cu Sfânta Scriptură și o retorică plăcută auzului și duhovnicească.

Am găsit de cuviință, cu un astfel de prilej, că este mai cu folos să primesc eu însumi „învățătură”, decât să ofer, din tot ce-am văzut și auzit, în urma popasului la biserica din „cerdacul” lui Dumnezeu. M-am socotit câștigat și mulțumit sufletește în acea zi...

Am reîntâlnit, deopotrivă, în biserică – fiindcă lumea este mică – pe tânăra profesoară Ancuța Maței, de fel din partea locului și iarăși m-am emoționat căci „dăscălița” de acum și-a legat de numele meu, odinioară, ce-i drept într-o infimă măsură, pregătirea universitară și profilul spiritual de teolog.

M-am aflat în țară, pentru puțină vreme, venit de la margine de lume și iată Dumnezeu mi-a dăruit o Duminică de August memorabilă și un bun prilej să iau, într-un loc de sub ocrotirea Sa, de pe meleaguri moldave, pulsul unei normalități duhovnicești, multiplicată în miile de sfinte locașuri, de pe pământul evlaviei noastre strămoșești.

Preot Dr. Nicolae Stoleru
Biserica Ortodoxă Română
„Înălțarea Domnului /
Cuvioasa Parascheva”
Montréal – Canada
14 Sept. 2006

A MURIT SINGURUL PREOT CARE A FOST PRIMAR ÎN SLĂNIC MOLDOVA

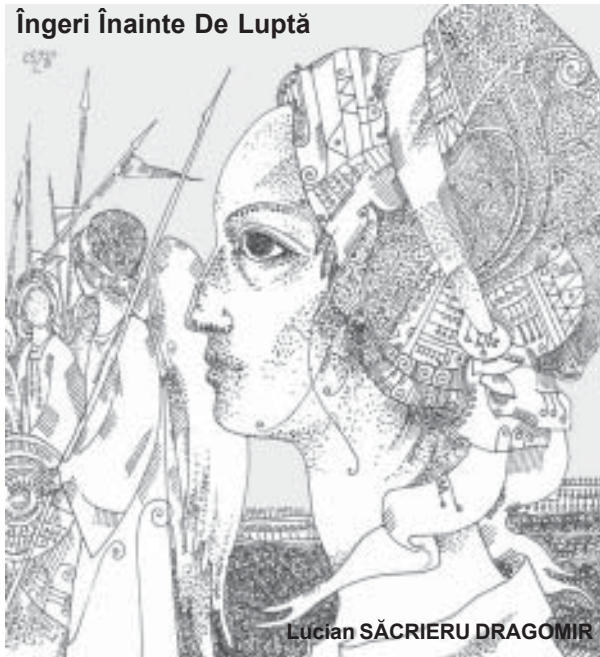
Timpul nu a mai avut răbdare! Doar câteva luni de ar mai fi zăbovit pe pământ, părintele Grebenea ar fi trecut cu un an peste cei o sută pe care îi avea deja contabilizați. Dar i s-a împlinit „veleatul” și „patriarhul” s-a strămutat să veșnicească laolaltă cu dreptii...

Am început această evocare cu formulările de mai sus pentru că, de fapt, ele aparțin celui pe care îl evocăm. Îmi amintesc că odată, în cumplita temniță a Aiudului, când el ne vorbea despre suferință și despre semnificațiile ei, unii dintre noi, mai tineri „învățați” ai lui, l-am întrebat cu oarecare năduf: „Bine, bine, părinte, dar coșmarul acesta pe care îl trăim, când se va termina?”. El ne-a răspuns sfătos: „Hei, feții mei, timpul are răbdare, multă răbdare; se cade, deci, să fim și noi răbdători. Să așteptăm să se îplinească veleatul. Până atunci, însă, trebuie să ne străduim să rămânem noi înșine”. Și el ne-a fost exemplu viu în acest sens. A avut răbdare cu timpul lui de atunci aproape un sfert de secol, rămânând el însuși. Iar când a fost slobozit din temniță, s-a înfruntat cu un alt fel de timp, cu care, de asemenea, a avut răbdare. Tot cam un sfert de secol. Și iarăși a rămas credincios sieși și crezului său. Dovadă că așa este stă și următorul text scris de el în august 1997: „La planurile întunecate care se pot țese în diferite oficine ascunse, neamul meu poate găsi singurul spijin, statornic și nedezmințit, numai la Dumnezeu. Întoarce-te la El cu toată inima și puterea, slăvite Neam Românesc! Lipește-te de El, căci El este viața ta! Caută-te pe tine și fii ce ai fost! Privește drept în sus spre lumină, fără a lua seama de zarva din jur! Și vei fi mântuit. Și vei fi lumină”. Și așa a fost el: a luminat și a împărțit în jur lumină până în ultima clipă. „S-a stins precum o candelă căreia i s-a terminat uleiul, dar de predicat a

predicat până în ultima clipă”, mi-a spus o nepoată de-a lui care, în miez de noapte, mi-a anunțat plecarea lui la ceruri.

Părintele Grebenea s-a născut la 25 octombrie 1905, în Rășinariii Sibiului, și era mândru cu înaintașii lui din „acest sat frumos și vestit din Transilvania”: Andrei Șaguna,

Îngeri Înainte De Luptă

Lucian SĂCRIERU DRAGOMIR

Octavian Goga, doctorul Ilarie Mitrea și mulți alții, pe care îi evocă cu evlavie în cartea lui de memorialistică *Amintiri din întuneric*. Strămoșii lui erau însă originari din orașul Grebena din Macedonia și emigraseră în Transilvania, din pricina asuprii turcești, încă din veacul al XVII-lea. De la ei a moștenit, desigur, cerbicia, robustețea fizică, statornicia și echilibrul sufletesc.

După absolvirea școlii primare (care a coincis cu reîntregirea țării), s-a înscris la Școala Normală din Sibiu, pe care a terminat-o în 1925. A funcționat un an ca învățător în Moldova, în județul Roman, iar în 1926 a devenit student la Academia Teologică Andreiană din Sibiu, pe care a absolvit-o în 1930. Au urmat apoi ani de profesorat prin diferite orașe ale țării, prilej cu care a reușit să cunoască bine poporul și nevoile lui.

Cu Mișcarea Legionară a venit în contact în 1936 și, din acel moment, viața lui a luat altă traiectorie. Înțelegând dintru început că această mișcare nu este doar un partid politic, ci și o adevărată școală de caractere, a aderat cu entuziasm la ea. În această calitate a luat parte la toate acțiunile acesteia din acea perioadă: tabere de muncă, campanii electorale, marșuri etc., dovedindu-se a-i fi un soldat de nădejde. În septembrie 1938 a fost internat, împreună cu alți membri marcanți ai Mișcării, în lagărul de la Vaslui, dar după asasinarea Căpitanului a fost eliberat la intervenția unor foști profesori de-ai săi, scăpând astfel de masacrul din toamna anului 1939. A trăit, de asemenea, evenimentele din 1940 și pe cele din ianuarie 1941, la unele participând activ. Primar în Slănic Moldova a fost după abdicarea regelui Carol al II-lea. În februarie 1942 a fost arestat, judecat și condamnat la 25 de ani muncă silnică, pe care i-a executat aproape în întregime. Când s-a eliberat, în 1964, mai avea de executat doar un an și jumătate din pedeapsă.

Eliberarea nu i-a adus însă prea multă bucurie. În timpul lungii sale detenții, familia i se destrămase, iar el acum se vedea fără nici un rost pe lume. Credința în Dumnezeu, pe care nu și-a pierdut-o niciodată, precum și tenacitatea sa de macedonean l-au ajutat mereu să se regăsească. S-a aciuat pe undeva, pe Valea Biczului, lucrând pe ici și pe colo pentru a-și câștiga existența. Într-un târziu i s-a repartizat o parohie într-un sat uitat de Dumnezeu, de prin părțile locului. El însă nu a fost uitat de Securitate, care-i supraveghea toate mișcărilor și îi monitoriza toate spusurile. Cu adevărat liber nu s-a simțit decât după 1989, dată după care s-a putut manifesta în voie, prin viu grai și prin scris. Odihnească-se în pace!

Demostene ANDRONESCU

ECOURI LA «IZVORUL NUMĂRUL UNU»

Am fost plăcut surprins de Buletinul cu care familia de sfințiți slujitori ai locului doriți să faceți presă bisericească. Interesantă și metafora conținută în titlul publicației („adevăratul și întâiul izvor” – de învățătură

fără îndoială) și sunt de apreciat condeiele colaboratorilor și ostenitorilor.

Preot Dr. Nicolae Stoleru
Montreal – St. Laurent, Canada

Într-o vreme când prea puțini oameni găsesc un strop de apă în arșița răstignirii luminii, la Slănic Moldova a țâșnit un izvor care surprinde o lume însetată de comuniune. Nu unul de apă ci de har. Că zice editorialistul primului număr, îndreptând privirile cititorilor la proiecția izvorului de apă în Împărăția Cerurilor: „Linia în pantă abruptă a brazilor se regăsește în profilul turlei, piatra din care iese apa își găsește corespondent în masiva piatră a Sfintei Mese”, conotație harică a cuvântului ce intitulează buletinul duhovnicesc al Slănicului.

Într-un fel mă simt „vinovat” de țâșnirea acestei scânteii publicistice în sânul Perlei Moldovei. Cu doi ani în urmă începusem să scoț sare din pământ. Deschisesem la Târgu-Ocna o mină numită «Sarea pământului». Este vorba de

revista duhovnicească a orașului. Ea însăși s-a făcut apoi născătoare de alte publicații. Aburii ei terapeutici s-au strecurat prin profunzimile adâncului, țâșnind, iată, izvor de sănătate spirituală tocmai în Slănic Moldova. Într-un fel, «Sarea pământului» trebuie să-și asume paternitatea spirituală a «Izvorului numărul unu» și, mai mult, să se oblige și să-l oblige la însănătoșirea spirituală a neamului românesc.

Colectivului redacțional i se cere să pună sare în izvorul care a descuiat pântecul pământului și din piatră seacă a izbucnit spre astâmpărarea setei însetaților după neprihănire. Și mai-marilor urbei să-i facă albie trainică întru curgerea lui nemuritoare.

Preot Petru RONCEA
Redactor-șef fondator al revistei «Sarea Pământului»

Ștefan cel Mare

Ostenit, Ștefan cel Mare,
A pornit în lumea mare
Ca să-și caute războinici
Printre oamenii destoinici.
Dar în Vrancea-n vale
O bătrână-n cale
Ștefan întâlnește
Care îi grăiește:
_ Ștefane, Măria Ta!
Eu mi-s vădana Vrâncioaia,
Eu am șapte feciorei
Și la luptă vreau să-i iei!
Ștefan mult se bucura
Oaste mare și-aduna
La luptă se avânta
Turcii ca spicele tăia.
Și atâta-i fugărea
Peste Dunăre-i trecea,
Groaza-n oase le băga,
Și oșteni-și răsplătea
Și la cei șapte feciori
Câte-un munte le-a dat lor.

Maria ILIE, 8 ani

Toată viața nu am făcut decât să lupt cu darurile lui Dumnezeu. Unele au rămas în mine, altele au trecut pe lângă mine. Eu am căutat să păstrez numai acele daruri care au venit la mine și au plecat mai departe.

„Ziua de Ieri” a fost întâi un vis apoi o clipă de neatenție și ASTĂZI, „Ziua de Ieri” este un dar.

Tranșeele sunt uneori în mijlocul țării sau la mii de kilometri de țară dar întotdeauna pe linia frontului, a graniței cu dușmanul.

Duhuri care fac mulțimi de oameni – tone de materie umană - să joace ca păpușile cu ață, pot fi îndepărtate cu un cuvânt sau o simplă privire. Câtă putere și ce „sensibilitate”!

Orice duh își transformă oamenii în soldați.

O bilă roșie într-o lumină galbenă este portocalie iar într-o lumină albastră este mov. Un om care acasă mănâncă foarte puțin iar în străini foarte mult, este asemenea bilei roșii – are mereu aceeași culoare: zgârcenia.

Preot Cătălin ILIE

Sfântul Ilie...

Astăzi trebuie să zăbovim cu gândul în universul acestui uriaș nume și sfânt, Ilie. Trebuie să recunoaștem că nici un alt nume de om, nici un alt om de când este lumea și probabil cât va mai fi nu a avut atâta impact asupra întregului univers divin, uman și fizic.

Întreaga cosmologie care învăluie acest om este în alertă în jurul lui. La întâlnirea cu el intră în freamăt. Nu cunosc și dumneavoastră nu cred că veți întâlni un grad mai mare de violență, de data aceasta sacră, mai mare ca în dreptul Sfântului Ilie. De ce Ilie? De ce în timpul lui, în acel moment istoric se întâmplă această fierbere, această răsturnare, acest freamăt înfricoșător din inima universului? Știm bine că nimic nu e întâmplător, chiar până la secundă în universul lui Dumnezeu. Explicații sunt. E drept că va fi dificil să le pătrundem până în adânc, dar o idee putem să luăm. De ce a fost nevoie de o manifestare de talia aceasta, de forța cu care se manifestă și activează Ilie proorocul din Tesba, numit deci Tesviteanul.

Impact asupra universului au mai avut câțiva în istorie. Să ne gândim la Noe, Avraam, Iacob, Moise sau Iosua Navi. Ilie era reprezentantul divinului, profetul Domnului trimis în lume. Lumea aceea era mai jos poate și mai amenințată chiar și decât în timpul lui Noe, când așa cum spune Scriptura: „I-a părut rău Domnului Dumnezeu că a făcut pe om și s-a căit zicând: „pierdevoi tot omul pentru că nu mai este decât carne și nu mai are duh în el”. Ilie nu era un om de carne, era om de flacără și se notează în tradiția veche, atât ebraică cât și creștină, că tatăl lui Ilie l-a văzut pe prunc înfășurându-l îngerii în scutece de foc. Iată premisele conflictului teribil dintre divinul exprimat în maxima lui explozie (pură flacără duhovnicească) cu umanul care mai păstrase foarte puțin din firea lui specifică, în sensul că viața societății contemporane cu Ilie cel de flacără, decăzuse la un nivel necunoscut până atunci, în istoria poporului sfânt. Acum erau mai jos decât păgânii, care nu au dat istoriei un Ahab cu nedreptățile lui

social-politice și cu imoralitatea ce a zguduit pe toți cei de bun simț din vremea aceea.

El era căsătorit cu Isabela, o altă exprimare la vârf a destrăbălării, a idolatriei. Aici este lupta. Războiul sfânt este unul singur: dintre Duhul Sfânt, adevăratul Dumnezeu și falsul dumnezeu, exprimat fie în idoli, fie în teorii perverse. Iată cum se explică totuși această violență prin care se manifestă impactul dintre divin și uman în personalitatea religioasă a lui Ilie.

Mai e de notat următorul aspect: așa după cum vedem și citim în cartea regilor, Ilie este un personaj extrem de istoric. Nu e ca Iov, plasat într-o poveste, într-un timp nehotărât, undeva la periferia istoriei. Ilie se află în inima istoriei. Avem nume de regi ce au rămas pe documente în istorie: Ahab, Ohosia și ceilalți dimprejurul lor. Avem o istorie a vieții sociale și morale surprinsă foarte puternic. Iată-l pe Ilie așezat în textul istoric cel mai intens și corect. Tocmai aici apare paradoxul. Avem confruntarea dintre divin (dimensiune atât de duhovnicească încât depășește infinit istoria – mă refer la aspectul de flacără) ce intră în conflict cu partea foarte omenească, a istoriei. De aceea conflictul e atât de violent. Nu mai avem de-a face aici cu abstracțiuni. Sunt atât de concrete și divinul și umanul, încât impactul este atât de zguduitoare.

Ce se întâmplă de fapt în istoria concretă a lui Ilie? Ne aflăm după sfârșirea regatului lui Solomon din pricina marilor lui păcate. Solomon trebuia să fie cu mult mai mult decât Ilie pentru că Dumnezeu i-a dat lui Solomon cum nu i-a dat nici unui om. L-a ridicat cel mai sus dintre toți oamenii ce au fost pe pământ. Pe acesta, ridicat atât de sus, îl vedem căzut atât de jos. Aici avem înscrisă întreaga dimensiune pe care va apărea conflictul din episodul Ilie. Pentru asemenea conflict era nevoie de o dimensiune care să ajungă în sus până la Dumnezeu (Solomon a fost înțelepciunea lui Dumnezeu) și până la iad – închinarea la idoli în care a căzut înțeleptul cel mai mare al lui Dumnezeu. Vedeți ce

traietorie s-a creat? Această traietorie este acum reiterată altfel, în alt chip de Ilie. Acesta nu avea nimic din ce a avut Solomon, dar l-a realizat pe Solomonul care s-a pierdut. Regatul era sfâșiat. O să ziceți că au fost atâtea țări sfâșiate, atâtea imperii căzute, strivite. Aici nu era vorba de un regat obișnuit. Aici era rege Dumnezeu. De aceea David e numit fiul lui Dumnezeu. David e în locul lui Dumnezeu, reprezentantul lui Dumnezeu în toată smerenia. Se spune că nimeni n-a fost mai smerit decât David. Cel mai puternic rege a fost cel mai smerit. De aceea a fost puternic. Și de n-ar fi fost smerit nu și-ar fi recunoscut păcatele scrise și mărturisite în Psalmul 50 pe care ne mântuim noi oamenii de două mii de ani. Acest regat al lui Dumnezeu, inima lui Dumnezeu în lume, era cel al lui David. Inima istoriei era această țară.

După Solomon o vedem sfâșiată în două între Roboam și Ieroboam. Mai departe nu e vorba doar de sfârșirea unui pământ, chiar și a unui regat. Altceva s-a sfâșiat în clipa aceea. Acum înțelegem marea necesitate a apariției lui Ilie. S-a sfâșiat altarul. S-au făcut două altare. Unul a rămas în Ierusalim cu Roboam, fiul lui Solomon. Altul a fost zidit de Ieroboam pentru celelalte zece seminții ca să nu se mai ducă cei credincioși în Ierusalim la dușmanul lui, Roboam, care îi fusese stăpân. Ieroboam a fost slugă. Sluga și-a făcut altarul lui, dumnezeul lui. **Iată că în ultimă realitate, aici este sfâșiat Dumnezeu.** Vine Ilie, singura flacără care mai putea suda cele două falii. Cea mai adâncă rană trebuia cauterizată cu o flacără pe măsură: Ilie. Acesta a strigat la Ahab și i-a pus în față toate nedreptățile pe care le făcea. De aceea astăzi ar trebui să prăznuiască în primul rând Justiția. Sfântul Ilie ar trebui să fie patronul tuturor celor ce fac justiția. Dacă l-ar înțelege pe Ilie ar scăpa de flacăra lui care nu-i va ierta într-o zi, pentru că Ilie nu iartă nedreptatea. El nu o poate înghiți și curajul lui ar putea să îndrepte lucrurile.

Ce nevoie am avea azi de Ilie! Iată cum se explică apariția fenomenului

...Teseviteanul Știați că...

zgoduitor Ilie. La momente cruciale, la momente în care e amenințată esența lucrurilor, a apărut forța cea mai cutremurătoare din toată istoria. Acest om s-a născut din flacăra, sfârșește în flacăra. Traectoria lui e un fulger care a brăzdat istoria. Așa îl vedem pe Ilie și nu întâmplător îi atribuim și în continuare fulgerele cosmice pentru că el a reușit să creeze o coerență în întregul univers, legând pe Dumnezeu, pe om, pietrele, pustiul, corbii. Pe toți i-a legat într-un pumn și îi ține pe toți în pumnul lui. Observați cum manevrează el toate marile stihii ale lumii. Îi poruncește lui Dumnezeu să închidă cerul. Și îl închide. Pe urmă se duce și îi spune: gata, deschide-! Observați că și-a făcut din Dumnezeu un fel de portar al cerului. Era ceva cu el de putea să aibă asemenea impact asupra divinului, asupra cosmicului, a omului și a tot ce vreți. Toate ascultă de Ilie. Toate se învârtesc în jurul lui Ilie. E mare lucru, deși Iacob, ruda Domnului (autorul epistolei ce s-a citit azi), spulberă prezumția că Ilie nu ar fi fost om. S-ar fi putut spune că e un arhanghel mai puternic decât Mihail, coborât printre noi. Iacob cel mic, în apostolul citit azi ne precizează: **Ilie era om cu slăbiciuni ca și noi**. Știți ce mare lucru e această subliniere a apostolului? Este foarte mare lucru pentru că ne poate da nouă curajul să credem că Dumnezeu poate să pună în oricare din noi duhul cel puternic al lui Ilie. De câți Ilie n-ar fi nevoie astăzi! De ce să apară din altă parte Ilie? Să apară din oameni, din noi.

Dumnezeu, în mod cert, așteaptă mereu un Ilie să sudeze iarăși cele sfâșiate. Câtă suferință și nedreptate este astăzi! Mor ca muștele bieții oameni de foame pentru că nu a venit încă un Ilie. Am avea nevoie de un Ilie care să impună conducerii politice modul dumnezeiesc de rezolvare a problematicii umane. Cu flacăra, cu cinste, cu frumusețe, cu milă, cu sfințenie. Numai sfințenia rezolvă, nu ordinea mondială sau Uniunea Europeană. Toate acestea merg împotriva omului. Nu mai vorbim de

nedreptățile care se comit la nivel de justiție, de putere, de guvern. Toată lumea se întreabă ce e în țara aceasta? Când s-a mai murit de foame în România? Nu s-a mai auzit în istorie ca în acest pământ, care te hrănește de la sine dacă îl binecuvântezi, să moară atâta lume de foame. Dacă nu ne mai hrănește azi pământul românesc înseamnă că e blestemat rău. E prea plin de necurăție. Ahab și-a făcut prea mult de cap aici cu Isabela. Pământul este mort. Și nu numai că este mort, el ucide.

Ați văzut zilele trecute (anul 2005 n. r.) ce de ucidere s-a născut în sânul acestui pământ binecuvântat altădată. A ucis și a înecat atâta suflet românesc. Cum e posibil pământul României să ucidă? Acest pământ binecuvântat care a dat atâta viață frumoasă? Avem nevoie de mulți Ilie. Cred că unul nu e de ajuns. **„Ilie era om ca și noi”** (Iac. 5,17). Adică și noi am putea fi Ilie. Subiectul e inepuizabil. Să nu mai trecem nepăsători și să înțelegem că la vremuri grele, de cumpănă, se impun soluții de flacăra. Să avem curaj să credem că un Ilie se poate naște din oricare din noi. Aceasta este marea lașitate. Așa ceva nu pot eu! Este cel mai mare păcat care te împiedică de la mântuire. Amânăm mereu clipa de flacăra personală ce se află în fiecare creștin „născut din apă și din Duh”. Sfântul Ilie nici măcar nu era botezat și s-a făcut flacăra duhovnicească. Oare poate fi un creștin, oricare creștin, mai mic decât el? Iată în ce impas s-a ajuns cu creștinismul – „închinarea în Duh și în adevăr”. Ar trebui ca astăzi să avem milioane și milioane de oameni-flacăra; ce se vede, însă, acum pe suprafața pământului creștin... sunt și astăzi flăcări în lume, dar au altă culoare și mai ales alt miros. Sunt flăcările de pucioasă ale iadului și nu fulgerele de lumină ale cerului. Să-l rugăm pe Sfântul Ilie să ne ierte fiindcă i-am întinat flacăra lui cea mare și frumousă. Și mai ales, să ne ierte Dumnezeu pentru neputințele noastre cosmice. Amin.

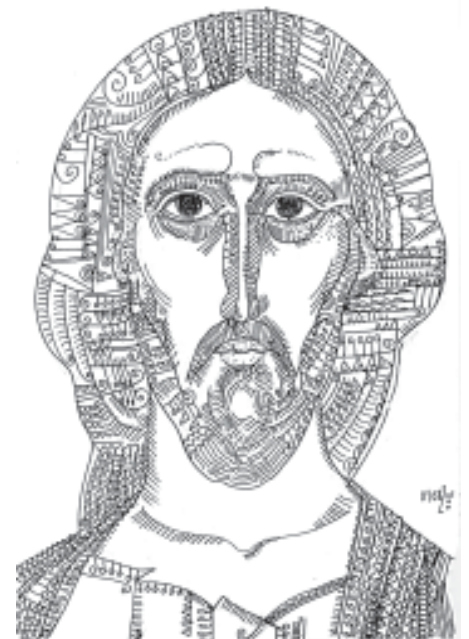
Preot Profesor Ion Buga

Sfântul Ilie Teseviteanul este singurul sfânt al Vechiului Testament prăznuit cu cruce roșie în Biserica Ortodoxă și este cinstit prin săvârșirea Sfintei Liturghii în toate bisericile?

Anul 1997 este primul an în care s-au organizat Zilele Slănicului, ca urmare a hotărârii Consiliului local din data de 30.01.1997, care la propunerea Parohiei ortodoxe, a stabilit ca **PATRON SPIRITUAL** al stațiunii Slănic Moldova pe **SFÂNTUL ILIE**, sărbătorit anual la data de 20 iulie?

Prima biserică din Slănic Moldova, a fost biserica de lemn ridicată de preotul Gavril Manciu din Târgu Ocna, împreună cu enoriașii la 1847 și a fost distrusă în primul război mondial?

Grădinița cu Program Prelungit „Mărunțica” din Slănic Moldova împlinește anul acesta 50 de ani? Grădinița a fost vizitată în anul 1986 de binecunoscuta gimnastă Nadia Comănici care a înscris în cartea de onoare următoarele impresii: „Am vizitat cu multă dragoste Grădinița Nr. 1 din Slănic Moldova și am fost deosebit impresionată de felul în care se desfășoară activitatea la această grădiniță. Vă doresc mult succes și bucurii și voi reveni cu plăcere de fiecare dată. Nadia Comănici 18 ianuarie 1986.

BUCURIA DE A DĂRUI

În perioada preșcolară, copilul trăiește o amplificare și diversificare a stărilor afective, el experimentează emoții din ce în ce mai complexe și mai nuanțate, acum se conturează ceea ce numim „inteligenta emoțională”. Ea este aceea care ne ajută să fim buni, toleranți, generoși, să putem comunica eficient cu cei din jur, să trăim intens bucuria sau durerea aproapelui, mai pe scurt este liantul între persoană și mediul din care face parte.

În acest context unul din obiectivele Grădiniței cu Program Prelungit „Mărunțica” din Slănic Moldova, îl constituie educarea copiilor în sensul omeniei, al generozității, al receptivității la necazurile și bucuriile celor din jur. În activitățile desfășurate, am pornit de la concret și anume de la faptele ale copiilor, bune sau mai puțin bune, pe care le-am analizat împreună, apelând permanent la toleranță și iubirea aproapelui. Copiii nu fac fapte rele pentru că sunt răi din naștere, ei sunt tentați spre anumite acțiuni din necunoaștere, din dorința de a se remarca, de a-și auzi vocea sau pur și simplu din nevoia de a-și descărca energia. De aceea, înainte de orice, am pus mare accent pe modelarea caracterială a copiilor. Urmând exemplul Domnului nostru Iisus Hristos și al sfinților, ei trebuie să se împace unii cu alții, buni, curați, sensibili, să fie milostivi, să mediteze asupra greșelilor și să-și dorească îndreptarea comportamentului.

În cadrul activităților zilnice, întregul colectiv de educatoare, ne-am concentrat acțiunile în scopul de a educa preșcolarii în spiritul valorilor moral-religioase: „iubirea de aproapele”, „împlinirea de fapte bune”, „respectarea părinților și a vârstnicilor”, „dorința de a dăru material și spiritual” precum și „trăirea cu bucurie sinceră a momentelor de dăruire”. Marile evenimente ale anului bisericesc – Nașterea și Învierea Domnului – precum și sărbătorile specifice primăverii (1 Martie etc.) au fost prilejuri de comuniune sufletească, de emoție și bucurie, presupunând obiceiul de a primi și a face daruri. În așteptarea lui Moș Crăciun, copiii au ascultat cu emoție povestioare despre Nașterea

Domnului, au învățat mici rugăciuni, au pregătit o scenetă cu caracter religios: „Steaua sus răsare” și un program de colinde, datini și obiceiuri tradiționale. Copiii au participat afectiv la pregătirea serbării, întrecându-se în a-și manifesta

calitățile artistice, pentru a dăru un strop de bucurie părinților, fraților, prietenilor, vizibil emoționați și încântați. Apoi, copiii care au primit daruri, au organizat ei înșiși o masă comună pentru a împărți dulciuri oaspeților participanți la eveniment. O altă acțiune care a acoperit tematic sărbătorile de primăvară, a constat în pregătire unui program de cântece și poezii dedicate celei mai dragi ființe: „mama”, în paralel cu realizarea unor măștișoare și felicitări care au fost oferite mamelor, bunicilor etc. și care s-au bucurat de atenția acestora. Antrenarea copiilor în pregătirea și prezentarea unor serbări tematice a contribuit din plin atât la perfecționarea calităților interpretativ – actoricești și artistice, cât și la impunerea manifestărilor emotive și empatiche prin trăiri emoționale supreme.

Un alt eveniment de o înaltă încărcătură sufletească a constituit-o pregătirea pentru Sfintele Paști. În afara discuțiilor ocazionale și a povestioarelor despre faptele Mântuitorului, am adus în atenția copiilor „Copacul cu fapte bune”. În sala de

grupă, am așezat un copăcel cu ramurile goale, iar pentru fiecare faptă bună, făcută de un copil, am lipit pe crengi câte o floare cu numele acestuia. La sfârșit de săptămână, copilul care a însumat cele mai multe flori, primește o recompensă din partea colegilor (un cântec, o carte, o cutie de culori, etc.) Prin toate aceste acțiuni și altele, mai frecvente, cum ar fi: sărbătorirea zilei de naștere a fiecărui copil, jocuri de rol de tipul „În vizită la prietenul meu”, „De-a frații și surorile”, „E ziua bunicii”, am urmărit cu consecvență antrenarea și dezvoltarea unor calități ca bunătate, generozitate, compasiune, grijă față de semenii, dezvoltarea altruismului prin conștientizarea semnificației faptelor bune.

Aceste activități au oferit copiilor posibilitatea de a-și valoriza cunoștințele asimilate și de a-și consolida comportamentele frumoase, în orice împrejurare s-ar afla. Totodată i-a ajutat să-și interiorizeze conduita creștină, știind că Domnul Iisus Hristos se află în preajma lor și se bucură când fac o faptă bună sau se întristează dacă greșesc.

La fiecare examen de bilanț, la sfârșitul anului școlar, avem sentimentul datoriei împlinite dacă munca noastră a dat rod:

- părinții copiilor au devenit mai sensibili și mai deschiși spre a ajuta copii din familii defavorizate.

- copiii mai egoiști au devenit mai darnici și mai toleranți.

- cu toții împreună, au învățat să trăiască din plin bucuria celui alt, atunci când dăruiești.

Noi, adulții, trebuie să avem grijă ca fiecare suflet de copil – ce asemenea unei mlădițe caută sprijin pentru a se putea înălța spre lumină – să prindă rădăcini în învățătura de credință a Bisericii, ocrotindu-i cu dragostea noastră sinceră și cu lumina binecuvântată a rugăciunii. Câtă vreme vom avea grijă de educația copiilor noștri, putem nădăjdui într-o lume mai dreaptă și mai bună.

Anișoara NEDELCU

Educator – coordonator de unitate

MĂNĂSTIREA «ȘTEFAN CEL MARE ȘI SFÂNT»

În anul 1999 localitatea Slănic Moldova a apărut în ghidul mănăstirilor din Moldova prin ridicarea pe Muntele Bolovanu a unui nou așezământ monahal, Mănăstirea Ștefan cel Mare și Sfânt. Lucrările de ridicare a noului locaș de cult au început din inițiativa unui credincios originar din Borzeștiul lui Ștefan cel Mare, stabilit dincolo de ocean, în America, pe nume Vasile Gavrilă. Reîntors pe tărâmurile natale, acesta și-a dorit să ctitorească o mănăstire pe Valea Slănicului. Astfel, după ce s-a achiziționat o parcelă de pământ, în anul 1999 au început lucrările de ridicare a noii mănăstiri. În anul următor s-a strâns și o mică obște călugărească sub îndrumarea duhovnicească a părintelui Stareț Protosinghel Daniel Leonte. Noua mănăstire a atras credincioși de

Mănăstirea «Ștefan cel Mare și Sfânt»

pretutindeni, veniți în acest colț de lume (Mănăstirea se află la 8 km în munte față de șoseaua națională) pentru a afla liniștea sufletească, și pentru a aduce din puținul lor lui Dumnezeu.

În anul 2003 s-a început zidirea bisericii mari care în anul 2006, pe 2 iulie de ziua Sfântului Ștefan cel Mare, a fost sfințită. Mai mult de jumătate

din construcții au fost făcute din averea acestui creștin, dar alături de el, multe lucrări s-au efectuat și cu ajutorul creștinilor din parohiile învecinate. După moartea soției sale, în anul 2003, ctitorul Vasile, s-a hotărât să se călugărească primind numele de Veniamin. Pe 4 martie 2006 a trecut la cele veșnice, fiind înmormântat alături de soția sa în biserica mare, ca și ctitori care s-au jertfit pentru zidirea acestei Mănăstiri.

Hramul principal al Mănăstirii este pe data de 2 iulie, ziua Sfântului Ștefan cel Mare și Sfânt iar din 2007 pentru biserica de iarnă s-a schimbat hramul de la «Schimbarea la Față» la «Buna Vestire», pe 25 martie, mănăstirea luând-o ocrotitoare și pe Maica Domnului.

Ierod. Sebastian VASILIU

Vis de copil

Se făcea...
Se făcea că eu,
Eram mic, mic, cât un ou
Și stăteam ghemuit,
În poala mamei
Ca un cuiar rotit.
Din privirea ei trează
Care mă veghea
A coborât o rază,
Ocrotitoare,
M-a învăluit ca o boare
Cu miros de flori și de lapte
De cireșe amăru și
De grâne coapte
Și m-a ajutat să cresc mare:
Mai întâi ca o floare
Apoi ca un fluture
Apoi ca o pasăre călătoare
Și am zburat sus...
Tot mai sus

Lucian SĂCRIERU DRAGOMIR

De unde am zărit
Planeta albastră
Unde se jucau fericiți
Copiii din grădinița noastră.

Educatoare Anișoara NEDELCU

Poliția de proximitate

Vă informează

În vederea cunoașterii noii legislații ce reglementează regimul silvic privind pe deținătorii de păduri, aducem la cunoștința acestora următoarele aspecte:

- În conformitate cu prevederile O.U.G. 139/2005, H.G. 483/2006, Legea 38/2006 proprietarii de păduri sunt obligați să încheie contracte de prestări servicii sau administrare pentru pădurile retrocedate conform legislației în vigoare cu ocoalele silvice (Ocolul Silvic Tg. Ocna)

În cazul nerespectării acestei obligații proprietarii pot fi sancționați cu amendă de la 1000 la 5000 RON, conform art. 2 din H.G. 483/2006.

- De asemenea cei care nu respectă această obligație nu vor putea beneficia de servicii în acest sens (nu li se va marca masă lemnoasă pentru tăiere și nu li se vor elibera documente de transport pentru materialul lemnos: art. 8 alin. 2 din O.U.G. 139/2005)

Politia de proximitate

Politia de proximitate reprezintă noul concept de ordine publică promovat de Poliția Română, care are ca obiectiv principal consolidarea parteneriatului cu societatea civilă, creșterea eficienței activităților de prevenire și combatere a faptelor antisociale, precum și o prezență permanentă și activă a polițiștilor în mijlocul cetățenilor pentru rezolvarea mai operativă a problemelor cu care aceștia se confruntă. În contextul acestor cerințe, **agenții de proximitate**, au în vedere consilierea și informarea cetățenilor cu privire la respectarea prevederilor legale, prezentarea procedurilor pe care le pot folosi pentru a nu deveni victime, precum și antrenarea cetățenilor la acțiuni care să contribuie la întărirea climatului de siguranță civică.

Polițiștii de proximitate sunt polițiști cu experiență care au absolvit cursuri de specializare suplimentară, ce se pregătesc intensiv prin derularea unor teme teoretice și practice, de natură să conducă la o fluidizare a comunicării dintre polițist și cetățean, pentru rezolvarea cu promptitudine și sollicitudine a problemelor cu care se confruntă comunitatea. Munca de polițist de proximitate necesită – abilitate, disponibilitate, inițiativă proprie și autonomie.

Orice problemă competentă spre verificarea și soluționarea organelor de poliție, rugăm să o sesizați Poliției Stațiunii Slănic Moldova, fiind puse la dispoziția dvs. următoarele numere de telefon: 112 – Apel unic de urgență, 348101 sau 0746117431.

La nivelul Poliției Stațiunii Slănic Moldova, desemnat ca polițist de proximitate este Agentul șef pr. De poliție Luca Jenică, care poate fi contactat la telefoanele: 348101 sau 0745865108.

Noi am făcut primul pas, vă așteptăm și pe dumneavoastră!

Primăria vă informează

REALIZĂRI

- * Modernizarea parcului.
- * Refacerea carosabilului Slănic Moldova – Tg. Ocna.
- * Refacerea terenurilor afectate de inundații.
- * Construirea rețelei de apă în Cerdac și Cireșoaia.
- * Construirea unui pod modern în Cireșoaia.
- * Asfaltarea și modernizarea străzii Ștefan cel Mare și Sfânt.
- * Reabilitarea unităților școlare din punct de vedere termic.
- * Dotarea grădinițelor cu mobilier.
- * Loc de joacă pentru copii în parcul orașului.
- * Amenajarea parcului din strada Ștefan cel Mare și Sfânt.
- * Organizarea de activități culturale și tradiționale: „Zilele Slănicului – Sfântul Ilie” și „Sărbătorile de iarnă”.
- * Construirea unei piețe moderne.
- * Iluminatul public stradal pe străzile N. Bălcescu, Ștefan cel Mare și Sfânt, Cerdac, Cireșoaia.

Parcul înainte...

Parcul după modernizare

Noua piața agroalimentară

Școala din Cerdac

PROIECTE PE TERMEN SCURT ȘI MEDIU

- * Înmulțirea numărului de parcuri în stațiune.
- * Extinderea rețelei de apă potabilă.
- * Reabilitarea albiei râului Slănic.
- * Pârtie de schi modernă.
- * Patinoar artificial.
- * Reamenajarea bazei sportive din centrul orașului.
- * Modernizarea sistemului de alimentare cu apă a orașului.
- * Refacerea străzilor din Slănic-Sat, Cerdac, Cireșoaia.
- * Reactivarea comerțului prin deschiderea unui lanț de magazine.
- * Încurajarea turismului tradițional în unități agroturistice.
- * Deschiderea zonei pentru investiții în domeniile: turism, tratament, comerț.
- * Construirea unui Centru Național de Pregătire Sportivă.
- * Construirea Școlii cu clasele I-VIII Cireșoaia.
- * Refacerea întregului sistem de canalizare al orașului.

Colegiul de Redacție

Președinte: P.S. Eftimie Luca, Episcopul Romanului
Vicepreședinte: P.S. Dr. Ioachim Băcăuanul, Arhiepiscop Vicar
Fondator: Preot Mircea ILIE
Redactori: Preot Cătălin ILIE, Preot Valentin ILIE
Prof. Anuța Elena MAFTEI
Tehnoredactor: Preot Petru RONCEA
Grafician: Lucian SĂCRIERU DRAGOMIR

Adresa Redacției:

Preot Cătălin ILIE
Str. 1 Mai, nr. 124,
Slănic Moldova Jud. Bacău
Tel. 0744-104020
 Tipărit la
S.C. Magic Print S.R.L. Onești,
tel/fax 0234-319.810